Jaargang 116. Woensdag, 20 Mei 1857. No. 60.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Verkooping.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de Gemeente *Groningen* maken bij deze bekend, dat, ten overstaan van den Heer Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris alhier, op WOENSDAG den 27sten Mei 1857, des voormiddags te 10 uur, zullen worden verkocht:

Eenige **IJPENBOOMEN**, staande aan den Heereweg, en **LINDEBOOMEN**, liggende bij de Stads Timmerschuur, almede **OUD HOUT, TOUW, IJZER** en verdere **OMBALLING**, waarbij een **IJZEREN HEK** met ZIJVLEUGELS, hoog 3,50 breed 4,00. Deze VERKOOP zal beginnen buiten de Heerepoort.

GRONINGEN, 16 Mei 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

JAGT EN VISSCHERIJ.

De BURGEMEESTER van *Groningen* maakt de Ingezetenen, die zich tegen het Saizoen van 18 57/58 mogten willen voorzien van eene **JAGT-** of **VISCHACTE**, en hen, die vermeenen mogten eene **KOSTELOOZE VERGUNNING** tot **VISSCHEN** te kunnen erlangen, opmerkzaam, dat hunne daartoe strekkende AANVRAGEN (waartoe de MODELLEN op het RAADHUIS verkrijgbaar zijn), zullen behooren te worden ingediend vóór den **25sten dezer maand**, dewijl anders de uitgifte der Acten of Vergunningen tot na den 1sten Julij zou kunnen worden vertraagd.

GRONINGEN, 11 Mei 1857.

De Burgemeester: J. SLOT.

NIEUWSTIJDINGEN.

CHINA.

Er zijn berigten ontvangen uit Hongkong van den 29sten Maart. Zij melden niets bijzonders. Te Canton was in den staat der zaken geen wezenlijke verandering gekomen. De Engelschen hielden zich aldaar in hunne beperkte positie staande, en bepaalden zich tot verwering, in afwachting van den tijd waarop zij door de aankomst van versterkingen in staat gesteld zouden worden om weder aanvallend te werk te gaan. Reeds waren drie schepen met troepen uit Britsch-Indië te Hongkong aangekomen.

De Londensche *Times* wijdt een lang artikel aan de zaken van China. Het dagblad zegt, dat in de maand October van dit jaar eene vereeniging uit de zeemagt van de helft der Europesche staten in de Chinesche wateren zal vereenigd zijn, naardien, behalve Engeland, Frankrijk en Rusland, verscheiden mogendheden van minderen rang, waaronder Spanje en Sardinië, deel aan de groote gebeurtenis nemen willen, die voor de vreemdelingen de toegangen tot een onmetelijk rijk moeten openstellen, dat tot hiertoe ondoordringbaar gebleven is. Vervolgens wordt betoogd, dat in deze omstandigheid de belangen van Engeland volmaakt dezelfde met die der overige regeringen zijn. Groot-Brittanje, zegt de steller van het artikel, eischt veiligheid voor de Europeanen, en voor hen allen een waarborg tegen beleediging, smaad en gevaren. Het eischt van het Hemelsche rijk het regt, om op het grondgebied daarvan etablissementen te vestigen, met de uitgebreidheid van zijnen handel en de eischen der gezondheid overeenkomstig, en de zekerheid van aldaar even zoo veel vrijheid te genieten als door de Chinezen, die naar Europa komen, genoten wordt. Het kabinet van St. James vraagt niets meer dan dit en stelt zijne eischen niet slechts in het belang van Engeland, maar in dat van Europa, van de Chinezen zelve en van de menschelijkheid.

— Eenigen tijd geleden is een Fransch geestelijke, de abt *Chapdelaine*, in China, alwaar hij het Evangelie verkondigde, door de overheden wreedaardig ter dood gebragt. Zoodra dit ter kennis kwam van den Franschen zaakgelastigde, den heer *de Courcy*, wendde hij zich tot het Chinesche gouvernement, met eene aanvrage om voldoening voor die snoode handeling, welke hij te regt als eene schending der bestaande verdragsbepalingen beschouwde. Daar deze aanvrage maanden lang onbeantwoord bleef, drong de heer *de Courcy* nader aan; en thans heeft men vernomen, dat daarop door het hof van Peking een antwoord gegeven is, hetwelk de strekking heeft, om onderhandelingen met Frankrijk aan te knoopen. Hieruit blijkt alzoo dat het Fransche gouvernement in China, even als in Rusland en in andere landen, met meer inschikkelijkheid en welwillendheid bejegend wordt dan het Engelsche. Buitendien was aan genoemden zaakgelastigde reeds eenige voldoening gegeven, want de mandarijn, die voor de vermoording van den heer *Chapdelaine* verantwoordelijk was, had een blijk van het misnoegen des Keizers ontvangen.

MONTENEGRO.

Vorst *Daniëlo*, die thans reeds in zijne residentiestad, Cettinje, moet zijn teruggekeerd, vindt daar de bevolking in zulk een groote spanning, dat hij veel moeite zal hebben haar te doen bedaren. Naar het schijnt, heeft het bestuur, gedurende des vladikaas afwezigheid, door zijnen broeder *Mirko* uitgeoefend, een groot misnoegen te weeg gebragt in Montenegro niet alleen, maar ook in Oostenrijk. In de *Allg. Zeit.* vinden wij zelfs een berigt uit Triëst van den 6den, houdende dat *Mirko* alle betrekkingen met de Oostenrijksche autoriteiten heeft afgebroken, en dat deze, ten gevolge van zijne vijandige houding, den invoer van alle mondbehoeften enz. in Montenegro hebben verboden. Deze soort van blokkade op de Oostenrijksche grenzen deed voor het land een' algemeenen hongersnood vreezen; gelukkig echter had de pacha van Scutari de markt dier stad voor de Montenegrijnen opengesteld en hun alle benoodigde levensmiddelen en krijgsbehoeften beloofd. Is de staat van zaken inderdaad aldus, dan is het niet waarschijnlijk dat vorst *Daniëlo* eene verandering er in zal trachten te brengen. Men weet dat hij over zijne reis naar Weenen en zijn verblijf aldaar niet zeer tevreden kon wezen. De welwillende gezindheid der Porte jegens hem en de geheel tegenovergestelde houding die Oostenrijk tegenover hem aanneemt, kunnen hem slechts aanmoedigen tot de erkenning van de opperheerschappij der Porte, waartoe hij zich trouwens reeds te Parijs geneigd toonde.

SPANJE.

De nieuwe kamer van volksafgevaardigden heeft in hare zitting van den 9den dezer den heer *Martinez de la Rosa* met eene zeer groote meerderheid van stemmen tot haren voorzitter gekozen. Hij heeft die betrekking aanvaard met eene aanspraak, waarin hij het constitutionnele beginsel huldigde.

Overigens wordt gemeld, dat de Cortes minder regeringsgezind zijn dan men aanvankelijk geloofde, en dat het ministerie, 't welk reeds gehoopt had verschillende maatregelen tot stand te kunnen brengen, zich deerlijk zal bedrogen zien. » Ieder der afgevaardigden wil minister worden," zeide dezer dagen een lid van het kabinet tot een' zijner vrienden, » en waar dit het geval is, daar kan in een constitutionnelen staat niets goeds tot stand komen." Reeds eenige jaren heeft men daar te lande dit treurig feit opgemerkt; het geldt niet meer de algemeene belangen, maar die eener partij; het algemeen welzijn is de leus waaronder ieder gouvernement wordt aangevallen, om plaats te maken voor zijne tegenstanders; het is een voortdurende strijd om een' ministeriëlen zetel, terwijl in het gedrang daarvan 's lands belangen onder den voet geraken.

— De maarschalk *Espartero* heeft zijn ontslag als lid van den senaat genomen. Hij schijnt zich voortaan van alle deelneming aan de behandeling der openbare aangelegenheden te willen onthouden, gelijk hij reeds gedaan heeft sedert den dag waarop hij als president-minister aftrad en het progressisten-bewind, aan welks hoofd hij stond, in den steek liet.

— Er is een geschil ontstaan tusschen den Engelschen gezant te Madrid, lord *Howden*, en den minister van buitenlandsche zaken. Ziehier de aanleiding der kwestie:

Den 19den April wandelden vijf Engelsche zeelieden, na wat ruim geestrijken drank gebruikt te hebben, in de straten van Malaga en trokken vrolijk den een den ander bij den arm. Een gendarme dit ziende, dacht, dat er een ernstige twist tusschen hen ontstaan was en diende hun dientengevolge met de kolf van het geweer eenige slagen toe. Twee Spaansche soldaten, die toevallig voorbij kwamen, schoten toe om den gendarme hulp te verleenen, en de vijf zeelieden werden daarop naar de gevangenis gebragt, die zij deelden met boosdoeners van allerlei aard, en zelfs werd hun gedurende de eerste twee dagen van hunne gevangenhouding geen voedsel toegediend.

De Engelsche gezant had van dit gebeurde zoodra geen kennis bekomen, of hij wendde zich tot de Spaansche regering, om ten minste de voorloopige invrijheidstelling der zeelieden te verkrijgen; doch den 8sten dezer had lord *Howden* van den minister van buitenlandsche zaken nog geen antwoord ontvangen dan de verzekering, dat ophelderingen over de bedoelde zaak aan den gouverneur van Malaga gevraagd waren.

De kapitein van het Engelsche schip, waartoe de vijf matrozen behoorden, had van zijn kant zich tot den gouverneur van Malaga gewend, doch zijne pogingen, om de gevangenen voorloopig in vrijheid te krijgen, waren mede vruchteloos gebleven.

In dien tusschentijd zijn toevallig drie Engelsche oorlogsvaartuigen te Malaga aangekomen, die, naar men dacht, in last hadden om in deze zaak tusschen beide te komen. Die schepen zijn echter bereids spoedig daarna vertrokken. Tot dusverre is de kwestie nog niet geëindigd.

DUITSCHLAND.

De Pruissische *Staatsanzeiger* deelt mede, dat de Koning aan zijne familie en het hof heeft ter kennis gebragt, dat de verloving van prins *Frederik Wilhelm* van Pruissen met *Victoria Adelaïde Maria Louisa*, koninklijke prinses van Engeland, met zijne toestemming en die van Koningin *Victoria* heeft plaats gehad.

Koningin *Victoria* heeft dezelfde mededeeling gedaan in haren geheimen raad.

— Het *Dresdener Journal* meldt, dat de Koning van Saksen aan prins *Napoleon* het grootkruis zijner orde geschonken heeft. Dingsdag zal de prins naar Parijs terugkeeren.

De *Augsb. Z.* deelt als stellig mede, dat de reis van prins *Napoleon* naar Duitschland ten doel heeft, om de toestemming van den Koning van Pruissen, als hoofd van het huis Hohenzollern, te verkrijgen voor het huwelijk met de prinses *Stephanie* van Hohenzollern-Sigmaringen, kleindochter van de groothertogin van Baden. Zij bevindt zich tegenwoordig te Dresden, werwaarts, zoo als men weet, ook de prins vertrokken is.

— Behalve de verleende amnestie heeft de Keizer van Oostenrijk een' nieuwen stap op den weg der verzoening gedaan, door aan nagenoeg alle uitgewekenen de straffelooze terugkeer in de Oostenrijksche staten te veroorlooven, terwijl hunne in beslag genomen goederen weder ter hunner beschikking zullen worden gesteld. Van dit nieuwe blijk van genade zijn alleen zij uitgezonderd, die, zooals *Kossuth*, een al te werkzaam aandeel aan de gebeurtenissen van 1848 hebben genomen en in het buitenland zich met politieke demonstratiën hebben bezig gehouden. Het aantal personen, dat hiervan gebruik zal maken, is zeer aanzienlijk, daar in de laatste maanden, door middel van de Engelsche en Noord-Amerikaansche gezanten, reeds meer dan 300 personen deze terugkeer hadden verzocht.

De aanzienlijkste ingezetenen van Pesth, ten getale van 4000, hebben zich, *en corps* en met fakkels in de hand, naar het keizerlijk kasteel begeven, om aan den Keizer en de Keizerin hunne hulde en erkentelijkheid voor het vorstelijk bezoek aan Hongarije te betuigen. Aartshertog *Albrecht*, gouverneur-generaal van dit koningrijk, heeft eene deputatie ontvangen van de voornaamste advokaten van Pesth, die hem om de gunst verzochten aan den Keizer te worden voorgesteld: een stap als zeer merkwaardig te beschouwen, daar sedert de gebeurtenissen van 1848 en 1849 de orde der advokaten te Pesth zich had doen kennen door een zeer scherp geteekenden, en zelfs in zeker opzigt stelselmatig vijandigen geest tegen het bestuur des lands.

DENEMARKEN.

De regering heeft den 15den dezer geantwoord op de bekende nota's van Pruissen en Oostenrijk in de zaak der hertogdommen. In dit antwoord verklaart de Deensche regering zich bereid, om op het einde der maand Augustus den Holsteinschen en Lauenburgschen landdag bijeen te roepen, ten einde te kunnen beraadslagen over de constitutie der gezamenlijke monarchij. — Door deze bereidverklaring is eene der voornaamste grieven der twee groote Duitsche mogendheden tegen Denemarken uit den weg geruimd. Zij hebben dan ook besloten de mededeelingen uit te stellen welke zij voornemens waren aan den Duitschen bondsdag te doen.

GROOT-BRITTANJE.

In de zitting van het Lagerhuis op den 15den dezer heeft lord *Palmerston* eene bill ingediend, tot het wijzigen van den eed voor de Parlementsleden, ten einde daardoor aan de Israëlieten den toegang voor het Huis open te stellen. De minister wees onder anderen op de eischen der verdraagzaamheid en der beschaving, die deze uitsluiting niet langer gedoogen, en zeide dat de Israëlieten tegenwoordig evenzeer als elk ander burger belang hebben bij de welvaart des lands, zoodat hun het regt tot toelating in het Parlement evenzeer toekomt als toevertrouwd kan worden. Hij werd ten deze, zoo als men trouwens verwachten kon, ondersteund door lord *John Russell*, maar bestreden door den heer *Thesinger*, een lid der torie-partij, die wel is waar verklaarde zich niet tegen de indiening der bill te zullen verzetten, maar wel tegen de tweede lezing. Ten slotte is de vergunning tot indiening der bill aan de regering verleend, zoodat zij voor de eerste maal gelezen is. Het voornaamste struikelblok blijft echter, zoo als reeds bij vroegere gelegenheden het geval was, het Hoogerhuis.

— De bevolking van Londen, die in 1807 ruim 1,100,000 inwoners bedroeg, is sedert anderhalf maal toegenomen en beloopt thans 2,625,000 zielen. Men kan dus daarnaar de aanzienlijke levensbehoeften berekenen, door zoo vele monden gevorderd. Deze bevolking, gelijk staande met die van een klein koningrijk (Nederland telt even over de 3 millioen), en waaronder er zich bijna geene bevinden die zich bezig houden met het voortbrengen van eetwaren, erlangt alles van buiten, en geeft natuurlijk de voorkeur aan hetgeen per stoomboot aangebragt wordt boven dat, hetwelk per spoor moet ontvangen worden.

— De *Observer* bevestigt het berigt, dat de Schach van Perzië den vrede met Engeland heeft aangenomen; er bijvoegende, dat Groot-Brittanje niet streeft naar verovering van grondgebied in Perzië, doch zich steeds tegen zucht tot uitbreiding van Rusland naar die zijde zal verzetten.

— Tijdingen uit Bombay van den 17den April melden dat de geest van opstand onder de Indisch-Engelsche troepen in Bengalen, bleef voortduren, vooral onder de infanterieregementen (cipaijers).

— Onlangs gewaagden wij van den drukken slavenhandel, die nog altijd, in weerwil van Engelands verzet, op het eiland Cuba gevoerd wordt. De voorbeelden van de gruwelen waaronder die handel gedreven wordt, is weder met een 19 vermeerderen.

De Engelsche brik *Arab* heeft een slavenhaler genomen, die naar Cuba bestemd was, en 373 jonge negers en negerinnen uit Afrika's westkust aan boord had. Niet minder dan 127 van deze ongelukkigen waren onderweg, in den tijd van 29 dagen, gestorven. Die in het leven gebleven zijn verkeerden in den ellendigsten toestand; zij waren geheel naakt, ineengepakt en half verhongerd!

FRANKRIJK.

Volgens den *Pays*, zou eene wetenschappelijke overeenkomst tusschen de verschillende staten van Europa op het punt zijn van gesloten te worden, waartoe Frankrijk het initiatief heeft genomen. Die overeenkomst bestaat daarin, dat de verschillende landen dagelijks naar het keizerlijk observatorium te Parijs per telegraaf het bulletin der weersgesteldheid zullen zenden, waartegen van Parijs de openbaarmaking van de gezamenlijke opgaven der temperatuur zal uitgaan, zooals dit nu reeds geschiedt ten aanzien van de verschillende gedeelten des rijks. Onderscheidene staten moeten reeds hunne toestemming tot die overeenkomst gegeven hebben. Men verwacht daarvan in het belang der wetenschap veel goeds.

— De beruchte *Vidocq* is l.l. Woensdag te Parijs in den ouderdom van 78 jaren overleden. Het is bekend, dat hij in zijnen tijd een der grootste Parijsche spitsboeven was en zijnen dievenloopbaan eindigde door dat de politie hem voor zich won en aan het hoofd der stedelijke politie van de hoofdstad plaatste. *Vidocq* bewees in deze betrekking groote diensten, doch werd later door een anderen gewezen dief, *Lacour* geheeten, vervangen. Onder *Lodewijk Filips* liet men echter het stelsel varen, dat aan het hoofd der plaatselijke politie van Parijs steeds een gewezen dief moest staan, en werd deze post aan mannen van groote zedelijkheid en goeden naam toevertrouwd. De door *Vidocq* geschreven gedenkschriften, welke in de jaren 1828 en 1829 het licht zagen, baarden toen veel opzien.

Vidocq heeft zijne weinige bezittingen bij uiterste-wilsbeschikking vermaakt aan den heer *de Lamartine*, die in 1848 van de geheime dienst van dien gewezen politie-agent gebruik heeft willen maken; — aan den heer *Zangiacomi*, — en eindelijk aan den heer *Pécourt*, thans raadsheer in het hof van cassatie te Parijs, die in der tijd een rapport heeft uitgebragt, 't welk aanleiding gegeven heeft tot vrijspraak van den jegens wanbedrijf voor het geregtshof teregtstaanden *Vidocq*.

— Het Fransche admiraalschip, aan boord hebbende admiraal *Bouet-Willaumez*, heeft in de Middellandsche zee het stoomschip *Arcadia*, gered dat een duizendtal passagiers als bedevaartgangers naar Jeruzalem moest brengen.

BELGIË.

Nog altijd houdt de beraadslaging over het wetsontwerp betreffende de openbare liefdadigheid de Kamer der Volksafgevaardigden bezig en doet zij bijna de geheele Belgische bevolking in de grootste spanning verkeeren. Onder de verdedigers tellen wij nog den minister van buitenlandsche zaken, graaf *Vilain XIV*, die verklaarde, dat, vermits de wets-voordragt het werk was van de gezamenlijke leden van het kabinet, hij voor zich mede de geheele verantwoordelijkheid wegens de voorgedragene bepalingen op zich nam. Hij heeft daarbij gevoegd, dat hij niet alleen volstrekt geene vrees had, dat de vrijheid, om liefdadigheids-inrigtingen in 't leven te roepen, tot misbruiken aanleiding zou geven, maar opregtelijk verlangde, dat die vrijheid ook kon worden uitgebreid op het gebied der nijverheid, wetenschappen, handels-aangelegenheden, enz.

In de zitting van Donderdag is de heer *Orts* hevig uitgevallen tegen de ultra-Katholijken, en heeft daarbij o.a. de volgende uitdrukking omtrent hen van den graaf *de Montalembert*, dien men gewisselijk niet van partijdigheid zal beschuldigen, tot de zijne gemaakt: » Als zij de zwaksten zijn, vorderen zij de vrijheid, omdat hunne tegenstanders die in beginsel erkennen; maar zoodra zij de sterksten zijn geworden, verwerpen zij de vrijheid, omdat die verwerping hun eigen beginsel is."

De zitting van Zaturdag is binnentijds gesloten. De heer *Rogier* voerde toen het woord en hing een treurig tafereel op van de gevolgen, die de wet op de liefdadigheid hebben moest. De redenaar oogstte zoozeer de luide en aanhoudende blijken van goedkeuring van het publiek op de tribunes in, dat deze op last van den voorzitter werden ontruimd.

Deze gestrenge maatregel werd door het publiek zeer euvel opgenomen. Het bleef gedurende een geruimen tijd op de straat bij het paleis der vertegenwoordigende vergadering in eene vrij opgewondene stemming bijeen.

Nadat de tribunes ontruimd waren, hebben de heeren *Verhaegen* en *Tesch* hun leedwezen aan den dag gelegd, dat men ook de voor dagbladschrijvers bestemde tribune, uit welke geene toejuiching hoegenaamd was vernomen, mitsgaders de geheel met dames gevulde tribune van den voorzitter, had doen ontruimen.

De minister *de Decker* heeft daarop voorgesteld, om, uit hoofde van het ver gevorderde uur, de zitting tot Maandag te verdagen; waarmede de meerderheid genoegen heeft genomen.

Opmerking verdient het voorts, dat ook de Koning in den strijd gemoeid wordt. Deze moet in den laatst gehouden ministerraad in krachtige bewoordingen den wensch hebben te kennen gegeven, dat de voorgedragene wet niet in haren tegenwoordigen toestand bleef, maar in zooverre aan de bepaalde oppositie der minderheid werd toegegeven, dat de regten der civiele personen niet dan door eene wet aan de zedelijke ligchamen kunnen worden toegekend. Hierdoor zou een der hoofdgronden van den tegenstand der liberale partij, het gevreesde herstel van de doode hand, aanmerkelijk worden verzwakt.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Vrijdag den 15den Mei.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet tot vervanging der wet van den 6den Maart 1852 (*Stbl.* no. 47), houdende regeling der jagt en visscherij.

De heer *Zijlker* merkt op, dat de jagt altijd een edel bedrijf is geweest; de instelling der jagt is de meest aristocratische van alle bedrijven; hij acht het niet van zooveel belang, om voor weinigen de vrijheid van zoo velen te beperken en zulke niet malsche straffen op te leggen. Hij zou liever de wet hebben zien ontworpen in den zin zooals de minister op bl. 1 en 2 der memorie van toelichting aangeeft. Hij wilde dat er meer op den landbouw, dan op die der jagt-liefhebbers ware gelet.

Spr. haalt hierbij aan eenige zinsneden uit het adres van het bestuur der maatschappij van landbouw in Groningen, ten vorigen jare aan de Tweede Kamer aangeboden, waarin de schadelijke werking der jagtwet voor den landbouw wordt uiteengezet, en somt onderscheidene bezwaren en grieven op, die hij, door persoonlijke ervaring, op zijne landgoederen heeft opgedaan, en meent dat in het algemeen op het jagen zonder vergunning de ambtenaren weinig schijnen te letten, althans wanneer het de belangen van den landbouw en niet die van het jagtveld betreft. Zijne slotsom is, dat hij dit ontwerp liever had gescheid gezien op het beginsel dat de Regering zelve verkieslijk geacht maar toch niet aangenomen heeft; hij had aan den landbouw meerdere vrijheid willen hebben gelaten tot verdelging van schadelijke diersoorten, en hij had ook zulke strenge straffen niet gewild, als in dit ontwerp worden voorgesteld. Aan amendementen die de strekking hebben om daaraan te gemoet te komen, zal hij gaarne zijne stem geven. Hij zal evenwel het ontwerp in zijn geheel niet afstemmen, daar het beginsel der wet van 1852, bescherming van het eigendomsregt, ook thans gehuldigd wordt, ofschoon hier en daar daarvan eenigzins wordt afgeweken.

De heer *Reede van Oudtshoorn* verblijdt zich dat in de voordragt het beginsel van de wet van 1852 is gehandhaafd. Omtrent de verbeteringen die de minister voorstelt, als ook omtrent de amendementen, zal hij inlichtingen afwachten. Alleen heeft hij eene bepaalde opinie omtrent de jagtopzieners, die hij behouden wil zonder reserve.

De heer *Godefroi* bespreekt de wet in verband met de wet op de regterlijke organisatie, en toont aan, dat het doel der wet is, om de regtspleging der jagtdelicten aan de kantongeregten op te dragen, middelerwijl zij gevangenisstraffen van drie maanden voorschrijft, die de bevoegdheid der kantonregters te boven gaan. Dat kan niet. Zoo plaatst de voordragt eigenaren en regthebbenden vreedzaam naast elkaâr, ofschoon zij in den grond der zaak tegenover elkander staan. Daarenboven maakt het de wet niet genoegzaam duidelijk wie de regthebbenden zijn; zij zegt wat visschen is, maar vergeet te bepalen wat men door jagen heeft te verstaan, enz.

De heer *de Kempenaer* betuigt zijn genoegen over het aanbieden van deze verbeterde wet, maar betreurt het, dat de herziening der nog bestaande wet niet meer volledig was.

De heer *Dullert* doet opmerken, dat bij dit ontwerp het stelsel der bestaande jagtwet, tegen welke zulke scherpe aanmerkingen gemaakt waren, is behouden; dat die wet zelfs geen omwerking heeft behoeven te ondergaan, en nu slechts tot verduidelijking en verbetering van eenige moeijelijkheden, die zich bij de toepassing hebben opgedaan, eene nieuwe voordragt is aangeboden. Zijns inziens was men echter daarbij nog te ver gegaan, en zouden sommige gebreken der bestaande wet door doeltreffende administrative voorschriften verholpen hebben kunnen worden. In 't bijzonder zou dit hebben kunnen geschieden met betrekking tot de buitensporig vele calanges en vervolgingen.

De *minister van justitie* doet hulde aan de wet van 1852 en aan de daarover gevoerde discussiën, maar bestrijdt het beweren, dat de veelvuldige klagten, waartoe die wet aanleiding heeft gegeven, zouden zijn toe te schrijven aan bekrompene toepassing der wet door de administrative autoriteiten; dit toch wordt wederlegd door de vele regterlijke uitspraken, waarbij van de 100 bekeuringen 85 door veroordeelingen werden bevestigd. Maar de moeijelijkheid ligt, zijns inziens, in de onmogelijkheid om consequent te zijn en om de gevolgen der wet in overeenstemming te brengen met hare beginselen. De hoofdreden, waarom men in 1852 niet consequent kon zijn, en nu evenmin, is, dat er eene jagtliefhebberij bestaat, en omdat deze bestaat, willen de liefhebbers ook, dat er wild en wel veel wild blijve. Van daar, naast de erkenning van het eigendomsregt, de instandhouding van den wildstand. Het is dus den wetgever van 1852 niet kwalijk te nemen, dat het beginsel van art. 641 Burg. Wetb. niet consequent is toegepast. Men moet den bestaanden toestand ook nu nog eerbiedigen; maar hij meent, dat men eenmaal door de kracht der beginselen tot de zuivere toepassing van art. 641 B. W. zal moeten komen. Nu echter kan dit nog niet geschieden. Hij ontveinst zich de moeijelijkheden niet, die aan eene goede regeling dezer zaak verbonden zijn, en zal met dank alle verbeteringen aannemen, die niet al te zeer in strijd zijn met het standpunt der Regering.

De heer *Thorbecke* schetst de beginselen der wet van 1852 en vermeldt daaromtrent als slotsom: 1) dat het dusgenaamd regaal onder het burgerlijk regt gebragt, en het jagtregt, waar het bestond, afkoopbaar gesteld is; 2) dat het bestuur van jagtliefhebbers veranderd is in een tak van openbaar bestuur; 3) dat een geregeld strafstelsel is ingevoerd, en de zaak dus gebragt is onder het gemeene regt. Het jagtregt had tot dus ver een exceptioneel karakter, en dit is door de wet van 1852 weggenomen. Een ander bestanddeel der genoemde wet zijn, zoo als de spreker verder opmerkt, hare bijzondere technische bepalingen. Hij had gedacht, dat de minister nu de bestaande beginselen versterkt en alleen verduidelijking in het technische gedeelte aangebragt zou hebben, door de wet aan te vullen met zoodanige bepalingen, die in 1851 en 1852 niet gemaakt konden worden; hij had verwacht, dat men de Fransche, Belgische, Luxemburgsche en Pruissische wetten genaderd zou zijn; maar in de onderhavige voordragt vond hij geene vereenvoudiging, noch verduidelijking; daarentegen groote omslagtigheid, verwarring en casuistische interpretatie. Ook keurt hij het af, dat de specialiteit aan het toezigt ontnomen, en het strafstelsel verzwaard werd.

De heer *v. d. Linden* verklaart, dat hij in 1852 en ook nu het beginsel van vrije beschikking over den grond krachtiger gehandhaafd wenschte te hebben; indien er beperking moet plaats hebben, wilde hij deze alleen in het publiek belang; de liefhebberij van jagt erkent hij niet als publiek belang, en daarboven stond het regt van eigendom en het belang van den landbouw. Hij kan dus niet toegeven de beperkingen dezer wet, alleen om te gemoet te komen aan de jagtliefhebbers, die zelven geene gronden genoeg bezitten om hunne liefhebberij uit te oefenen.

De heer *Sander* wenscht eene beperking van de voorgestelde gevangenisstraf.

De *minister van justitie* merkt daarop nog aan, dat men den toestand, die bestaat, moet nemen zoo als hij is, en deelt voorts mede, dat de raad van state teruggedeinsd is voor het toestaan enkel van eene civiele regtsvordering wegens benadeeling door jagtbedrijf.

De algemeene beraadslaging wordt daarna gesloten. — Morgen zal de beraadslaging over de artikelen geopend worden.

Zitting van Zaturdag den 16den Mei.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over de artikelen van het wetsontwerp tot regeling der jagt en visscherij.

Op art. 1, luidende: »Ieder die zijn eigen grond of water, of de gronden of wateren van anderen, waarop hij jagtregt heeft of waarin hij tot visschen geregtigd is, bejaagt of bevischt, moet voorzien zijn van eene daartoe betrekkelijke acte, op de eerste vordering te vertoonen aan de met het toezigt op de jagt en visscherij belaste ambtenaren."

stelt de heer *Thorbecke* voor het artikel te lezen zoo als dit voorkomt in de wet van den 17den Maart 1852, en alzoo de woorden »of water" »of wateren" »of waarin hij tot visschen geregtigd is," weg te laten.

De *minister van justitie* verdedigt de nieuwe redactie, waarin die woorden zijn opgenomen, omdat in de practijk verschil is gerezen of onder *grond* ook *water* als jagtgrond begrepen is.

De heeren *Thorbecke* en *van Wintershoven* houden vol, dat er geene onderscheiding moet bestaan.

De heer *Godefroi* stelt als middelweg voor, eene nieuwe alinea bij het artikel te voegen, namelijk het amendement van den heer *Thorbecke*, met de bijvoeging: »Onder gronden worden in deze wet ook verstaan wateren waarop jagt wordt uitgeoefend."

De *minister* bestrijdt nader het amendement van den heer *Thorbecke;* hij zou eerder zijn voor de bijvoeging van den heer *Godefroi.*

De beraadslagingen worden gesloten.

Het amendement van den heer *Thorbecke* in stemming gebragt wordende, verklaren zich 25 leden er *voor* en 25 *tegen*, zoodat de stemmen staken.

(*Tegen:* de heeren *Wijbenga*, *Stolte*, *van Akerlaken*, *van Rappard*, *Taets van Amerongen*, *Hoekwater*, *van Foreest*, *van Reede van Oudtshoorn*, *van Heiden Reinestein*, *Dirks*, *Meijlink*, *Bieruma Oosting*, *Gevers Deynoot*, *Sander*, *Baud*, *Storm van 's Gravesande*, *Luijben*, *Nolthenius*, *Wintgens*, *Slichter van Domburg*, *van Lijnden*, *de Brauw*, *van Deinse*, *van Franck* en *de Voorzitter*.)

Thans wordt besloten de behandeling van artt. 1—3, uit te stellen tot aanst. Maandag, na de herstemming over het amendement van den heer *Thorbecke.*

Art. 4: »Behoudens de regten van derden, wordt door ons de beschikking opgedragen over de jagt der heerlijkheden het Loo en Borculo; van Naaldwijk en den Oranjepolder, zoo lang de afkoop van het jagtregt, waarop art. 3 toepasselijk is, niet zal zijn geschied, en voorts op de volgende domeingronden:

»*a.* Die gelegen zijn onder de heerlijkheid het Loo;

»*b.* De zeeduinen van den Hoek van Holland tot aan het dorp Noordwijk aan Zee;

»*c.* De kroondomeinen."

De heer *Dullert* stelt als amendement voor de weglating van Borculo uit de 1ste alinea en de domeingoederen: *a.* die gelegen zijn onder de heerlijkheid het Loo.

Dit amendement wordt verdedigd door de heeren *van Zuylen van Nyevelt*, *Thorbecke* en *van Bosse* en bestreden door den *minister*, de heeren *van Rappard* en *van Lijnden.* Nadat verschillende leden hierover kortelijk het woord hadden gevoerd, is het amendement van den heer *Dullert verworpen* met 29 tegen 21 stemmen, waarna het artikel onveranderd wordt *aangenomen.*

Art. 5, betreffende de aanvragen van jagt- en vischacten, en den tijd gedurende welken zij gelden, wordt zonder beraadslaging aangenomen.

Art. 6 wordt, na eene beraadslaging tusschen de heeren *van Heiden Reinestein*, *Taets van Amerongen*, *Reinders*, *Bieruma Oosting*, *van Deinse*, *ter Bruggen Hugenholtz*, *Dirks*, *Sloet tot Oldhuis*, *Westerhoff* en den *minister van justitie* en na aanneming van twee amendementen van den heer *van Heiden Reinestein* en een van den heer *Taets van Amerongen*, aldus gewijzigd:

»Onverminderd het zegelregt volgens de wet, hetwelk, ook bij nietafhaling der eenmaal aangevraagde acte, ten laste des verzoekers blijft, wordt betaald:

voor eene groote jagtacte tot alle geoorloofde jagtbedrijf, dertig gulden;

voor eene groote jagtacte als boven, met uitzondering van de lange jagt en de valkenjagt, vijftien gulden;

voor eene kleine jagtacte tot de jagtbedrijven in art. 15, litt. *e*, *f* en *g* genoemd vijf gulden;

voor eene groote vischacte tot het gebruik van alle geoorloofde vischtuig vijf gulden;

voor eene kleine vischacte tot het gebruik van één geoorloofd vischtuig, in de acte te vermelden, een gulden en vijftig cents;

»Het blijft aan onzen commissaris in de provincie voorbehouden, aan daglooners of arbeiders voor de uitoefening van het jagtbedrijf, (het vangen van houtsnippen met laat of wartuig) vermeld bij art. 15 lit. *g*, en aan kennelijk onvermogenden, voor de uitoefening der visscherij met één vischtuig kostelooze vergunning te verleenen, mits van het onvermogen voldoende blijke, en door belanghebbenden de schriftelijke toestemming der eigenaren worde overgelegd, waarvan in de vergunning melding wordt gemaakt.

»De kostelooze vergunning wordt aan de ambtenaren, met het toezigt belast, op de eerste vordering vertoond."

De artt. 7 en 8, mede betrekking hebbende op de acten, worden onveranderd aangenomen.

De beraadslagingen over art. 9 zullen Maandag worden voortgezet.

Het van Regeringswege aan de Tweede Kamer aangeboden ontwerp van wet tot herziening der wet op het personeel is thans met eene uitvoerige memorie gedrukt en rondgedeeld. De wet zelve telt 52 artikelen, waarvan wij hier eenige der voornaamste laten volgen:

Art. 1. De belasting op het personeel wordt geregeld naar de volgende zes grondslagen, als: 1) de huurwaarde; 2) de deuren en vensters; 3) het mobilair; 4) de dienstboden; 5) de paarden en ezels; en 6) de rijtuigen.

(Alzoo is afgeschaft de grondslag der haardsteden en zijn als nieuwe belastbare voorwerpen opgenomen de ezels en rijtuigen.)

Art. 4. Wegens de huurwaarde bedraagt de belasting vier ten honderd 's jaars.

(Nu is die belasting vijf ten honderd. Zij wordt alzoo met een vijfde verminderd; maar aangezien de opcenten ten behoeve van het rijk 26 bedragen, en de Regering voornemens is op de belasting op het personeel voortaan geene opcenten ten behoeve van het rijk meer voor te dragen, bedraagt de vermindering met der daad een derde. Daar het doel der Regering is om den last, dien het middel van het personeel bijzonder op de groote steden legt, te verminderen, heeft men gemeend daaraan alzoo te beantwoorden.)

Art. 8. De belasting wegens de deuren en vensters bedraagt één gulden voor elke deur en venster.

Art. 11. De belasting naar het mobilair bedraagt jaarlijks één ten honderd van de waarde.

(Daar de opcenten vervallen, zal door de belastingschuldigen een vijfde worden gewonnen.)

Art. 14. Wegens de dienstboden van elke der vijf onderscheiden klassen is eene jaarlijksche belasting verschuldigd als volgt: *Eerste klasse.* Voor elke dienstbode bij denzelfden persoon of hetzelfde gezin in dienst: wanneer slechts één dienstbode wordt gehouden *f* 5, twee *f* 7, drie *f* 9, vier *f* 11, vijf *f* 13, zes *f* 15, zeven *f* 17, acht *f* 19, negen *f* 21, tien *f* 23, elf *f* 25, twaalf of meer *f* 27. Voor elken mannelijken dienstbode, dienoverminderd, liverei dragende *f* 18, geen liverei dragende *f* 12. Voor elken jager, voor de jagt gehouden wordende, *f* 18. Voor elken koetsier, gehouden wordende door artsen, officieren van gezondheid, heel- en vroedmeesters en veeartsen, als zoodanig werkelijk de practijk uitoefenende, voor die uitoefening die bedienden in dienst hebbende en geen paarden der 1ste klasse houdende, *f* 10. Het regt, voor evengemelde jagers en koetsiers verschuldigd, staat op zich zelf en worden die dienstboden alzoo niet begrepen in de opklimmende reeks van belastbaarheid. Op het verminderd regt kan evenwel geene aanspraak worden gemaakt, wanneer deze bedienden voor de belastingschuldigen of hunne huisgezinnen ook andere diensten, naar de *eerste* klasse belastbaar, verrigten. Dienstmeisjes, op den 1sten Mei des jaars, waarover de belasting loopt, nog geen 21 jaar oud, zijn mede niet begrepen in de opklimmende reeks van belastbaarheid. Het regt wegens elke dezer dienstboden te voldoen is gelijk aan dat wegens eene enkele vrouwelijke dienstbode verschuldigd. *Tweede klasse.* Wegens elken tuinman *f* 18, tuinknecht *f* 6. *Derde klasse.* Wegens elken dienstbode (bij logementhouders enz., brood-, koek- en banketbakkers en de éénige stalbediende bij artsen enz.) *f* 3. *Vierde klasse.* Wegens elken dienstbode (van landbouwers, veehouders enz.) *f* 2. *Vijfde klasse.* Wegens elken huisbewaarder of huisbewaarster *f* 7. Wanneer de bewaring van een huis aan gehuwde lieden is toevertrouwd, is het regt van zeven gulden slechts ééns verschuldigd.

Art. 18. De belasting bedraagt jaarlijks: *a*) wegens elk paard der *eerste* klasse (ter aanspanning voor rijtuigen en ter berijding onder den man) *f* 24, der *tweede* klasse (paarden van artsen, geestelijken enz.) *f* 14, der *derde* klasse (paarden van landbouwers) *f* 6, der *vierde* klasse (paarden van huurkoetsiers enz.) *f* 10, der *vijfde* klasse (paarden gebezigd onder den man, doch zonder stijgbeugels, enz.) *f* 4, elk doorgaans gehouden wordend tiental paarden der *zesde* klasse (paarden van paardenkoopers), gedeelten van tientallen voor geheelen gerekend, *f* 24; *b*) wegens elken ezel of muilezel der *eerste* klasse *f* 5, der *tweede* klasse (ezels en muilezels, voorwerpen zijnde van in huur of gebruikgeving) *f* 1.

Art. 21. De belasting wegens de rijtuigen bedraagt jaarlijks: *a*) wegens de rijtuigen, welke zelve of waarvan de zitbanken hangen aan of rusten op ijzeren of stalen veren, *f* 3 per wiel; *b*) wegens de rijtuigen, andere dan de voorgaande, welke zelve of waarvan de zitbanken hangen aan of rusten op riemen, kettingen, schakels, of die anderzins uit- of inwendig van zoodanig vast of los toestel zijn voorzien, als ten doel heeft de verzachting der beweging ten gemakke der gebruikers, geheel losse kleedjes en kussens uitgezonderd, *f* 2 per wiel, en *c*) wegens alle andere rijtuigen, niet vallende in de evenvermelde omschrijvingen, *f* 1 per wiel.

's GRAVENHAGE, 18 Mei.

Bij dezer dagen genomen kon. besluiten zijn benoemd: bij den plaatselijken staf, tot 1sten luitenant, de 2de luitenants *F. F. Graafland* en *J. G. Baumann;* bij den staf van het wapen der infanterie, tot luitenant-kolonel de majoor *A. Verkat Egter van Wissekerke*, van dien staf; bij het 2de regement, tot majoor, de kapitein der 1ste klasse *A. V. Ahrens;* bij het 3de regement, tot luitenant-kolonel, de majoor *J. Tegelberg;* bij het 4de, tot 1sten luitenant, de 2de luitenants *K. M. Hondekoeter* en *R. T. Muschart;* bij het 7de, tot kapitein van de 3de kl., de 1ste luitenant-adjudant *J. K. Buhler*, en bij het 8ste, tot kapitein van de 3de kl., de 1ste luitenant-adjudant *L. K. Kirsch*

— Blijkens overzigt van de opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de maand April 1857, hebben de belastingen opgebragt *f* 5,075,755.87½, tegen *f* 5,362,927.10 over April 1856. — De raming over eerstgenoemd tijdvak was *f* 4,533,908.74

— Men verneemt, dat de Eerste Kamer der Staten Generaal, die sedert Dec. j.l. geene vergadering heeft gehouden, in de maand Junij zal bijeenkomen, tot behandeling der wetsontwerpen, die reeds door de Tweede Kamer zijn aangenomen, of tegen dien tijd zullen zijn afgehandeld.

— Wij vernemen, zegt de *Utr. Ct.*, dat thans bij den raad van state aanhangig is een ontwerp van wet tot herziening van het tarief van in-, uit- en doorvoer, met het oogmerk, om de regten voortaan te heffen naar den maatstaf der waarde en niet meer naar dien van het gewigt, gelijk tot dusverre uit kracht der wet van 1822 plaats had. Reeds vroeger zijn de kamers van koophandel en fabrijken daarop gehoord, en moeten onderscheidene kamers gewigtige bedenkingen daartegen hebben in het midden gebragt.

ZWOLLE, 16 Mei.

In de zitting van den gemeenteraad van heden is beraadslaagd over het voorstel der commissie, dat de stad voor *f* 400,000 zou deelnemen in de spoorweg-maatschappij van de heeren *van Naamen* c. s. Op voorstel van den heer *van Roijen* is besloten, het nemen van een besluit in dezen uit te stellen tot de vergadering, den 26sten Mei aanstaande te houden.

Dit is voornamelijk geschied, omdat er werd medegedeeld, dat eene Belgische associatie, waarvan de hoofdzetel te Brussel was gevestigd, nog steeds genegen zou zijn, onder zekere voorwaarden, spoorwegen in de noordelijke provinciën onzes rijks daar te stellen, en tot dat einde al aanstonds over acht millioen zou kunnen beschikken. Deze associatie zou echter eene eenigzins andere rigting willen volgen, en o. a. eene lijn leggen van Meppel over Assen naar Groningen, enz. Vóór den 26sten dezer hoopt de raad ten aanzien dezer associatie nadere inlichtingen te bekomen. (Volgens de *Zwolsche Ct.*, is het de heer *Dull* die op nieuw aanbiedingen heeft gedaan.)

— Nadat de turfwerkers te Zwartsluis en omstreken ettelijke dagen niet gearbeid hadden, hebben eindelijk de veenbazen besloten aan den eisch dier lieden toe te geven, en ze een merkelijk verhoogd loon te beloven. Hetzelve is alsnu tot den nooit betaalden prijs van *f* 1.02½ per korte sponturfroede opgevoerd; waardoor twee werklieden, die dagelijks gemakkelijk 4 roeden veen leggen, per hoofd een daggeld van *f* 2.05 kunnen maken.

LEEUWARDEN, 18 Mei.

Naar men verneemt, worden ook alhier, van wege de kamer van koophandel en fabrijken, pogingen aangewend tot het vormen eener commissie, om den aanleg van den Noordooster spoorweg te bevorderen, of althans tot het voorbereiden van zoodanige maatregelen, die tot het eindelijk welslagen der zoo vurig verlangde zaak zouden kunnen leiden.

Uit Harlingen wordt dienaangaande het volgende geschreven: De commissie, die zich voorloopig te Zwolle vereenigde om te beproeven in de noord-oostelijke provinciën van het rijk een spoorweg daar te stellen, in vereeniging met Noord-Duitschland, zond hare circulaires ook hier ter stede aan de heeren: *Visser & Zonen*, *Harmens & Zoon* en *J. F. Fontein*, met uitnoodiging, die aan belanghebbenden rond te zenden en met verzoek, ook hier ter stede eene commissie te vormen, ten einde met haar tot het voorgestelde doel mede te werken.

Het hooge belang dat Harlingen heeft bij het daarstellen van eene ijzerbaan, waardoor het, als uitmuntend gelegen zeestad, aan Duitschland grenst, deed die heeren aan die uitnoodiging gevolg geven. Thans verneemt men, dat zich ook op gisteren eene commissie heeft gevormd, bestaande uit de heeren: *A. J. Rodenhuis*, *C. Harmens*, *J. F. Fontein*, *P. Adama Zijlstra*, *S. Hingst* en *J. S. Hannema*, ten einde de deelneming aan die hoogst belangrijke zaak te bevorderen en daardoor de aanvrage van de concessie te bespoedigen.

GRONINGEN, 19 Mei.

Wie heden langs de beide markten dezer stad wilde gaan, mogt wel goed uit zijne oogen zien om niet onder den voet te geraken, zooveel drukte en gewoel heerschte er ten gevolge van het groot aantal kermisbezoekers, die, door den schoonen voorjaarshemel uitgelokt, van alle kanten dezer provincie stadwaarts waren getogen om deel te nemen aan de vermakelijkheden die de kermis aanbiedt. Daar was een rijke oogst in te halen voor allen, die speculeerden op de koopziekte of uitspanningszin dier landbewoners. Zij deden hun best om ieder voor zich het meest in te zamelen van de medegebragte kermisgelden. Vooral op de groote markt, die met tenten als bezaaid is, was het een oorverdoovend geraas. Hier trachtte de kiezentrekker Koekenheim, op zijn rijtuig gezeten, door allerlei loftuitingen op zich zelven de houders van slechte tanden en kiezen onder zijn bereik te krijgen, ten einde hun behalve de kwade kiezen uit den mond, ook het goede geld uit den zak te kloppen. Ginds lokten de trompet en turksche trom, in alles behalve liefelijke accoorden, de menigte naar het paardenspel van gebroeders Blanus, of naar de tenten waar men „in levensgrootte den aanstaanden man óf vrouw, waarmeê men trouwen zal" kan zien; elders weder waren het de kunstverrigtingen van den „man van caoutchouc" of de met heesche stem uitgebazuinde wonderen die in de respectieve tenten te aanschouwen waren, welke den voorbijganger schier hooren en zien deden vergaan. Voeg daarbij de menigte straatmuzikanten — de vroegere draaiorgels schijnen te hebben uitgediend — de liedjeszangers, enz. enz., en men kan zich eenig begrip vormen van het gewoel, 't welk „de drukke Dingsdag" ook dit jaar weder opleverde.

Maar elk wat wils. Ook voor hen, die in minder gedruischmakende vertooningen behagen scheppen, is er des avonds nog ruime keuze. Wij denken hier in de eerste plaats aan de schouwburgtenten, die nu allen geopend zijn. In het grand theatre des variétés van den heer van Lier werd gisteren avond de eerste voorstelling gegeven, en deze tent, die in ruimte en fraaiheid alle anderen verre achter zich laat, was bij die eerste opvoering terstond geheel bezet. Mevr. van Lier handhaafde ook hier weder den reeds gevestigden naam, dien zij als volleerde actrice heeft verworven, en verdiende te regt de luide bijvalsbetuigingen, welke haar in ruime mate ten deel vielen, terwijl de heer Faassen als komiek nog altijd de lachspieren zijner toehoorders weet in beweging te brengen en ook de heer v. Lier onder de goede acteurs gerangschikt mag worden.

Van het gezelschap van den heer Duport is reeds bij herhaling gesproken. De heer Kiehl toont voortdurend, dat hij zich op het tooneel te huis gevoelt en spreidt veelzijdige talenten ten toon, waarbij de andere hoofdacteurs hem waardig ter zijde staan. Het tooneelgezelschap onder directie van den heer de Vries heeft zoowel Zaturdag als Maandag avond *Ben Leïl* ten tooneele gebragt. Decoraties en costumes waren prachtig; de opvoering voor 't grootste deel zeer goed, maar de inhoud van het stuk wilde ons niet zoo zeer bevallen, dat wij het terstond tweemalen achtereen zouden wenschen te zien, 't moge elders dan nog zooveel gerucht gemaakt hebben.

— Bij besluit van den commissaris des Konings, van gisteren, is bepaald, dat de kring, getrokken geweest rondom den stal van P. F. Huizinga, te Baflo, heden zal worden opgeheven, daar er zich in de laatste vier maanden geene longziekte heeft vertoond; en dat de kring rondom den stal van A. W. Veenstra, te Doezum, zoodanig zal worden ingekort, dat dezelve zich zal bepalen tot het huis, de stalling en het erf.

— In de vorige week heeft eene commissie uit de provinciale staten dezer provincie, in het gemeentehuis te Sappemeer, eene bijeenkomst gehouden met de volmagten van de watermolens, uitmalende naar het Winschoterdiep, ten einde van hen, als vertegenwoordigers van de eigenaren der landerijen onder deze molens behoorende, te vernemen, of zij ook bezwaren hadden tegen de opneming hunner landen in het waterschap Oldambt en Fivelingo, waardoor de molens zullen vervallen en duikers onder gemeld diep voor hunne rekening gelegd zullen moeten worden om het water door te laten. Naar wij vernemen, hebben genoemde volmagten hunne goedkeuring aan het voorgenomen plan geschonken.

— De raad der gemeente *Winschoten*, doordrongen van het groote belang dat er voor die gemeente kan bestaan voor het aanleggen van eenen spoorweg in deze provincie, heeft in zijne openbare vergadering van den 15den dezer besloten tot dat einde eene commissie te benoemen, bestaande zooveel mogelijk uit invloedrijke ingezetenen dezer gemeente, om de belangen van Winschoten tot en bij het aanleggen van een spoorweg in deze provincie, aansluitende aan de Hannoversche Westbaan, te bevorderen.

In diezelfde vergadering zijn tot leden dier commissie benoemd: de burgemeester dier gemeente, mitsgaders de heeren (alphabetisch gesteld) mr. W. R. Emmen, mr. J. Gockinga, J. van Meekren, jhr. mr. J. D. Lewe Quintus, H. Roelfsema, mr. B. H. Viëtor, C. Dasse Viëtor en mr. W. Woldringh.

— Men verzoekt ons om eenige regelen in ons blad voor de onderstaande beschouwing van de maatschappij van land- en tuinbouw *de Marne*, gevestigd te Wehe, aan welk verzoek wij, om het belang der zaak, niet aarzelen te voldoen.

Deze maatschappij, nog slechts korte jaren bestaan hebbende, neemt steeds in bloei toe. Het getal leden wordt gedurig grooter. Niet alleen vindt dezelve meer en meer belangstelling bij de voorstanders van land- en tuinbouw in ons vaderland, maar ook buitenlands. Geschenken van onderscheiden aard worden van tijd tot tijd voor het kabinet ontvangen, zoodat hetzelve nu reeds eene rijke verzameling kan worden genoemd, die eerlang door gedane toezeggingen nog staat ver-

meerderd te worden. De proeftuin beantwoordt aanvankelijk aan het doel. Een tal van zaden en grassen zijn er van 't voorjaar weer in den grond gebragt, onder anderen 186 verschillende soorten van aardappelen.

Wij mogen wel zeggen dat zulk eene maatschappij in deze provincie, waar de landbouw zulk een hoogen trap van ontwikkeling heeft bereikt, te huis behoort. Bevreemdend mag het echter heeten dat er noch van de provincie, noch van het rijk aan deze zoo belangrijke en nuttige inrigting eenig subsidie wordt toegestaan, hoewel men anders in deze dagen niet schroomt om aan dergelijke instellingen en vooral ook aan tentoonstellingen, land- en tuinbouw betreffende (welke laatste inderdaad tegen mindere, althans minder blijvende, waarde hebben), belangrijke sommen te besteden.

— De Heilingeburg, onder Baflo, waarvan sedert bouw de wedw. GORMAN door aankoop eigenaresse is geworden, en die in den laatsten tijd het onderwerp was van vele gesprekken, wordt afgebroken om plaats te maken voor een nieuw gebouw.

Ten gevolge van het veenbranden langs de Dedemsvaart is Donderdag een hoop turf aangestoken, waardoor eene aanzienlijke massa eene prooi der vlammen is geworden. Men weet de schade vooralsnog niet te begrooten.

Het droge weder is overigens zeer gunstig voor het veenbranden tot verbouwing van boekweit. Slechts selden is dit zoo vroeg als thans aangevangen, en zoo naar wensch gegaan. Nog slechts enkele dagen, onder begunstiging van dit weder, en in geheel Drenthe en elders zullen de veenstreken gebrand zijn, zoodat dit jaar een goede boekweit-oogst kan worden verwacht.

De nieuwsbladen berigten, dat de Keizer van Frankrijk autorisatie verleend heeft aan den heer dr. CARL VON BÖNNINGHAUSEN, zoon van den vermaarden homoeopatischen dr. C. baron VON BÖNNINGHAUSEN, te Munster, tot uitoefening van de homoeopatische geneeswijze in geheel het rijk; dat gemelde doctor zich te Parijs zal vestigen en aldaar in het huwelijk treden met de aangenomene dochter van wijlen dr. HAHNEMANN, uitvinder van de homoeopathie, en alzoo eigenaar worden van diens belangrijke litterarische nalatenschap. — Indien dit berigt waarheid bevat, moet deze heer VON BÖNNINGHAUSEN in den kortst tijd van tien maanden zich al zeer vele kundigheden op het gebied der geneeskundige wetenschappen verworven hebben. Het is toch juist zoolang geleden, dat deze zelfde persoon zich door de geneeskundige faculteit te dezer stede heeft laten examineren, met dat gevolg, dat deze zich genoodzaakt zag genoemden heer af te wijzen.

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 19 Mei. Heden morgen had in het raadhuis de aanbesteding plaats van: *Het afbreken der brug over de Ruiten-Aa te Ter Apel, en het bouwen van eene vaste houten brug aldaar, met levering van alle daartoe benoodigde materialen.* Hierop was ingeschreven voor *f* 1975 en *f* 1451, het laatste door G. R. KLEVE, te Stads-Kanaal.

KERKNIEUWS.

GRONINGEN, 18 Mei. Ds. P. DIJKSTERHUIS, predikant bij de Christel. Afgesch. gemeente alhier, heeft voor het beroep naar Middelburg bedankt en zich heden op nieuw aan zijne gemeente verbonden.

— Door het prov. kerkbestuur van Groningen is voor dit jaar ter synode afgevaardigd de weleerw. zeer gel. heer G. W. SANNES, pred. te Oude Pekela.

— Tot eersten predikant bij de Herv. gemeente te Vianen is beroepen ds. G. L. FRUTIER DE TALMA, pred. te Scherpenzeel.

Voor de benoeming van een tweeden predikant aldaar is het volgende alphabetische twaalftal opgemaakt: d.d. CLEMENT, aan den Helder; DEKKERS, te Chaam; VAN DIJK, te Zevenbergen; FABIUS, te Broek in Waterland; GRAUMANN, te Elburg; VAN GOGH, te Zundert; KESSS, te Hagestein; VAN DER LEEUW, te Wormer; VAN LORNEN, te Hobrede; MEERENS, th. dr., te Baarn; VAN DER MEULEN, te Ter Heyde, en MEYLINK, te Zalk.

— Te Arkel is tot predikant beroepen de kandidaat J. A. VISSER; — te Herwijnen, de kandidaat W. H. VAN DE SANDE BAKHUYZEN; — te Naarden, ds. P. BOGERS VAN BUUREN, pred. te Oudenbosch; — te Huizen, ds. J. H. A. C. HANEWINCKEL, predikant te Ravestein en Dieden.

— Ds. F. P. L. C. VAN LINGEN, pred. te Hensbroek, heeft voor het beroep naar Grootebroek bedankt.

— In de jongste zittingen heeft de algemeene synodale commissie zich met vele, en daaronder hoogst belangrijke zaken, haar ter behandeling gegeven, onledig gehouden. Veel wat de voorgaande synode haar in last had verstrekt, werd ter uitvoering voorbereid. Zij behandelde achtervolgens: de belangen der Protestanten van een krankzinnigen-gesticht in ons Vaderland; zij concipiëerde een reglement voor de aanstaande synode, betrekkelijk het prediken door studenten; insgelijks ontwierp zij een concept-synodaal-reglement op de kerk-visitatie, om aldus het tal van herziene reglementen tot volkomenheid te brengen. Nog besteedde zij veel zorg aan het maken van juiste bepalingen, welke aan het oordeel der synode moeten worden onderworpen, betrekkelijk het prediken door zoodanigen, welke de bevoegdheid der Evangelie-verkondiging in de Vaderlandsche Hervormde kerk niet hebben erlangd, om langs dezen weg vrijheid met orde te handhaven.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 19 Mei.

Lord *Palmerston* heeft in de gisteren gehouden zitting van het Parlement de verloving aangekondigd van de oudste koninklijke prinses met prins *Frederik Wilhelm* van Pruissen. Hij heeft het geven eener huwelijksgift voorgesteld, waarover Vrijdag zal worden gestemd. — De begrooting van uitgaven voor de vloot is eenstemmig aangenomen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 19 *Mei*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à	2½	pCt.	63 13/16.
Dito Dito	»	3	»	76⅜.
Dito Dito	»	4	»	96 1/16.
OOSTENRIJK Metalliek	»	5	»	76⅜.
Dito 1851 en 1852	»	2½	»	39⅛.
Dito Nieuwe Litt. B.	»	5	»	88 1/16.
Dito Nation. Metall.	»	5	»	77 9/16.
SPANJE Onbep. St.	»	1¼	»	25 1/16.
Dito Binnenl.	»	3	»	38 1/16.
PORTUGAL [illegible]	»	3	»	[illegible]
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	»	5	»	104[illegible]
Dito Dito 1828 en 1829	»	5	»	103⅛.
Dito bij *Hope*	»	4	»	86⅛.
Dito bij *Stieglitz*	»	4	»	86.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	»	5	»	95⅜.
Dito ... 6de serie	»	5	»	97⅛.
Wisselkoers op Londen ...			zigt.	*f* 11,87½.
Dito ...			6/m.	*f* 11,72½.
Russische spoorwegen 77⅛.				

LONDEN, 19 *Mei*. Consols 94⅜.
PARIJS, 19 *Mei*. Fransche 3 pCt. 69,40.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 15 Mei, *v. Oosterzee* Julie Claire, Bat.; *Parlevliet* Gen. v. d. Bosch, Sama.; *v. d. Ven* Straat Baly, Probol.; — 16 *Lukens* Gezina Johanna, Dantzig; *Spijkman* Hendrika Margar., Stockholm.
TEXEL 16 Mei, kapt. *Collot d'Escury* Ned. oorl. fregat Doggersbank, Port Mahon; *Fortuin* Cornelia en *v. d. Wouden* de Vrouw Dieuwke, Londen; *Steffens* de Jonge Andries, Cardiff.
VLIE 14 Mei, *de Vries* Zwaantina Margaretha, Dantzig.
HELVOET 15 Mei, *Vos* Jantina, Wolgast; — 16 *den Breems* Trekvogel, Trapani.
BRIELLE 16 Mei, *Meijer* Wobbina Catharina, Malmö.
VLISSINGEN 13 Mei, *Kuiper* Sara Elisab., Triest; *Kolts* Jeanne Marie, Bordeaux; — 15 *Datema* Magritha Hendrika, Londen.
SAN FRANCISCO 27 Maart, *Bonnet* Quatre Bras, Liverpool.
RIO GRANDE voor 6 Maart, *Dijker* Henriëtte, Cadix; *Nuisker* Catharina Elisabeth, Lissabon.
RANGOON 5 Maart, *Siedenburg* Anna Jantina, Hong Kong.
ALGOA-BAAI 24 Febr., *van Loon* Joh. Catharina, Rio de Janeiro.
HAVANA 23 April, *Helmers* Ida en Emma, Hull.
PALERMO 7 Mei, *van Rijn* de Vrede, Newc.
Op de LOIRE 13 Mei, *van Wattum* Cornelia en Alida, Smirna.
FARO 28 April, *Smit* Marchina, v. Lissab. n. Rott., wegens ziekte van den kapitein.
PORTO 7 Mei, *Holscher* Vijf Gebroeders, Livorno.
ROCHEFORT 13 Mei, *Vos* Betje Pronk, Hamburg.
LONDEN 15 Mei, *van Driesten* Jantje Berg, Stettin.
Bij DEAL 13 Mei, *v. p. Kooy* Hermine en Elise, v. Amst. n. Syra.
Bij DUNGENESS 11 Mei, *Woudstra* 4 Gebroeders, v. Havre n. Petersburg.
FALMOUTH 13 Mei, *de Boer* Arjen Brouwer, Triest; *Schipper* Helena Catharina, Venetie; *Potjewijd* Herman Albert, Hanana; — 14 *Fijn* Noord-Holland, Livorno.
NEWPORT 12 Mei, *Hazewinkel* Clipper-Galjoot en *Meijer* Wilhelmina, Bayonne.
LIVERPOOL 13 Mei, *Kaalman* Aurora en *Staal* Margaretha, Bilbao; *Nieboer* Hendrika, Bayonne; *Stuut* Geerdina, Bordeaux; — 14 *Kolk* Jonge Boll en *Stuiveboer* Annachiena Harmina, Bayonne.
DUBLIN 14 Mei, *Klingen* Anna Agatha, Rott.
Bij WATERFORD 11 Mei, *de Haan* Mercurius, v. Seville n. Liverp.
NORTH SHIELDS 12 Mei, *de Boer* 4 Gebroeders, Delfzijl; — 13 *Gruppelaar* Niessina, Kampen.
HAMBURG 13 Mei, *Boekhout* Zeemeeuw, Delfzijl; *Pieper* Argo, Amsterdam.
BREMERHAVEN 13 Mei, *de Vries* Vijf Gezusters, Amst.; — 14 *v. d. Molen* 3 Gezusters, Pillau.
GREIFSWALD 8 Mei, *Swiers* Jonge Timen, Rendsburg, den 12 dito n. Engeland vertrokken.
CHRISTIANSAND 17 Mei, *Veldhuizen* Helena, Amst.
DANTZIG 13 Mei, *Steffens* Willem, Schiedam; — 14 *de Groot* Twee Gebroeders, *v. d. Werp* Christina Wobbegina en *Tiktak* Jantina Fennechiena, Koppenh.; *Vos* Anna Luitsia, Elseneur.
PILLAU 14 Mei, *Jonker* Themis, Koppenh.
LIBAU 3 Mei, *Hagedoorn* Cornelia Catharina, Rott.
STOCKHOLM 8 Mei, *Goudswaard* Maria Elisab., Newc.
DALARO 9 Mei, *Pekelder* Heidewika Regina, Amst.
BOLDERAA 10 Mei, *de Jong* Gouv. Baron v. Zuylen v. Nyeveld, Harl.; *Meinders* Johanna, Papenburg.
TONNINGEN 9 Mei, *Klein* Pieternella Marchiena, v. Hamburg n. Memel; *Lever* Wubbina Venema, v. Bremen n. Koningsbergen; *Kroon* Cornelia, v. Hull n. Rostock; — 12 *Scholtens* Regina Hillechiena, v. Newc. n. Sleeswijk; *Brouwer* Pietronella, v. Lubeck n. Zwolle; — 13 *Gort* Vriendschap, v. Stolpem. v. Amst.
RENDSBURG 13 Mei, *Kramer* Rensina, v. Anclam n. Amst.; *Zomer* Roelina Oostra, v. Hull n. Flensb.; — 14 *Hoekstra* Anna, v. Hartlep. n. Nijeköping; *Feiken* Alida Adriana, v. Bremen n. Elburg.
HOLTENAU 14 Mei, *Heins* Domina, v. Stettin n. Bremen.

Vertrokken.

AMSTERDAM 15 Mei, *Sikkens* Jacqueline en Elise, Bat.; — 16 *Braunstahl* Hermanus Isaäk, Sur.
TEXEL 15 Mei, *Visser* Drie Gebroeders, Londen; — 16 *Groeneveld* Prinses Amélie, Samarang.
VLIE 13 Mei, *Lever* Catharina Elisab. en *de Winter* Geertr. Cath., Petersb.; *Visker* Johannes Hermanus, Riga; *Drok* Catharina, Geffle; *Gruppelaar* Hillechiena, Koningsb.; *Duif* Catharina Visser, Christians.; *Nieboer* Vr. Martha, Osterrisöer; *de Boer* Willem, Oudsoen; *de Jong* Goede Verwachting en *de Jong* Margar. Hendrika, Laurvich; *Haijer* Goede Hoop en *Kraan* Vr. Helena, Noorw.; *de Jong* Jonge Douwe, avont.; — 14 *Harding* Alida, Petersb.; *Muller* Harmina, Stockholm; *Brouwer* Antje en *Visser* Fredrik Hendrik, Osterrisöer; *Helmers* Stad Steenwijk, Noorw.
HELVOET 14 Mei, *Kraan* Sia en Elisab., Archangel.
VLISSINGEN 11 Mei, *Boon* Aurora, Newc.
TAFEL-BAAI 13 Maart, *Vonk* Vier Gebroeders, Rott.
MADERA 27 April, *Ouwehand* de Hoop, Hamburg.
LIVORNO 3 Mei, *Wegener* Vr. Martha, Liverp.
PALERMO 2 Mei, *den Breems* Kooph. en Zeevaart, Vlaardingen.
ROYAN 8 Mei, *Doornbosch* Jetskalina Wija, Liverp.; — 10 *Hazewinkel* Albertina, Petersb.
FALMOUTH 14 Mei, *Hazewinkel* Radboud, Exeter.
LIVERPOOL 13 Mei, *Lever* Hendrika, Petersb.; *Mulder* Nijverheid, Nerva; — 14 *Weij* Hilke, Petersb.
GRIMSBY 13 Mei, *Rijnberg* Nachiena Lammegiena, Petersb.
HAMBURG 15 Mei, *Kalomstra* Alida, Petersb.
BREMERHAVEN 14 Mei, *Dijk* Maria, Archangel.
CUXHAVEN 14 Mei, *Pronk* Zwaantje Boer, Holland; — 15 *Stuilje* Jochemina, Tonningen; — 16 *Glim* Hendrika Margrietha, Riga.
WOLGAST 12 Mei, *Dijk* Eva Hendr. en *Net* Jant. Margar., Denem.
TRAVEMUNDE 14 Mei, *Naatje* Jan Hero, 15 *v. Laten* Annegiena, *Dokman* Gesina Wilhelmina en *Ketelaar* Phoebus, Petersb.
WARNEMUNDE 11 Mei, *Blauw* Gesina, Rott.
DANTZIG 12 Mei, *Altona* Hendrika Margar., Harlingen; *Stuitvoet* Margaretha, Schiedam; — 13 *de Vries* Vrouw Martha, Amst.; *Meter* Burgem. van Setten, Zwolle.

In lading.

BUENOS AYROS 1 April, *Wilton van Reede* Schelde, *de Boer* Ida Maria en *van Dijk* Samarang, Antwerpen.
RIO DE JANEIRO 14 April, *Sap* Vasco de Gama, Kanaal.
VENETIE 9 Mei, *Boon* Verwisseling, Amst.
NEWYORK 2 Mei, *de Groot* Fosca Helena, Amst.
LIVERPOOL 13 Mei, *Mellema* Hermanus Hesselaar, Petersb.; — 14 *de Boer* Zwaantina Hendrika, Nerva.

Zeilklaar.

GIBRALTAR 5 Mei, *de Boer* Henriëtte en Geertruida, Amst.
LONDEN 13 Mei, *Sprik* Grietje Hillegiena, Petersb.; — 14 *Kremer* Goede Verwachting, Hamburg; *Jansonius* Pelikaan en *Huizinga* Ceres, Petersb.; *Bart* Eefka Maria, Archangel.
NEWCASTLE 13 Mei, *Bakker* Luctor et Emergo, Hong Kong; *Boekhoudt* St. Willebrordus, Livorno; *Oostervink* Pieter en *Siertsema* Annachien Bendix, Petersb.; *Strating* Jantina, Dantzig.
DRONTHEIM 30 April, *Bleeker* Zwaantje Cornelia, Frankrijk.

KAAP DE GOEDE HOOP, 6 Maart. Het wrak van het schip Zalt-Bommel, gevoerd geweest door kapit. *Jata*, alhier in de haven gestrand, is voor £ 300 verkocht.

ZOUTKAMP, 18 Mei. Zeilklaar 16 Mei, *Janknecht* Kooph. en Zeev. en *Bol* Vr. Martha, Londen.

TERMUNTERZIJL, 17 Mei. Binnengekomen 10 Mei, *Stiefs* Hoffnung, Steenhuizerz.; *Burman* de Vr. Maria, Bremen; — 11 *Salomons* Aurora, Weener; — 15 *Taaij* Geziena Ida, Noorw.
Vertrokken 10 Mei, *Busscher* Antiha, Oldersum; — 11 *Molenkamp* Aaltje, Ditzum; — 12 *Munning* Anje en 13 *Groothuis* Alida, Noorw.; *Klockgeter* Margaretha en *de Wal* Geziena, Oldersum; *Obes* Anna, Emden; — 14 *Bakker* Jantje en *Bieze* Sophia, Bremerhaven; *Zoutman* de Jonge Wicher, Noorw.; *Geertsema* Cath. Elisab., Papenborg; — 16 *Burmann* de Vr. Maria en *Stiefs* Hoffnung, Leer.

Gepraaid 30 Jan., op ......, *Pesant* Ridderkerk, v. Passaroeang n. Schiedam. — Den 27 April, op 47° 10′ N.Br., 33° 30′ W.L., *van Wijk* Marijtje Honig, v. Porto Cabello n. Hamburg. — Den 28 April, op 42° 30′ N.Br., 12° W.L., *Rotgans* Otto, v. Cardiff n. Singapore. — Den 29 April, op 45° 44′ N.Br., 12° 23′ W.L., *Oomkens* Elisabeth en Johanna, v. Swansea n. Hong Kong. — Den 1 Mei, in de Straat van Gibraltar, *Meijer* Zeevaart, v. Cette n. Rio de Janeiro.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 16 Mei, *de Vries* Zwaant. Magr., Dants.; — 17 *Smit* Diligence, Samar.; *Poppen* Nanny Johanna, Brem.; — 18 *Doornbos Borchers* Schoon Verbond, Banjoew.
VLIE 15 Mei, *Brouwer* Pietronella, Lubeck.
LIVERPOOL 16 Mei, *de Haan* Mercurius, Sevilla, *Veling* Hermanna, Requijada; .... Eendragt, Nantes.
CARDIFF 13 Mei, *Loos* Bommelerwaard, Dordr.; — 14 *Koekeles* de Zwerver, Rott.
Bij WIGHT 14 Mei, *v. d. Kooy* Herm. en Elise, v. Amst. n. Galatz; *Dijk* Elsina Jantina, v. Alicante n. Hamb.
Bij PENZANCE 14 Mei, *Mulder* Stuurmans Harmonie, v. Triëst n. Bremen.
Bij DOVER 15 Mei, *Duinker* Waterloo, v. Rott. n. Bat.; *van der Laan* Jacoba Alida, v. Liverp. n. Petersb.
Bij DUNGENESS 14 Mei, *Rapp* Ardjoeno, v. Texel n. Bat.
Bij DEAL 15 Mei, *Driest* Wildeman, v. Triëst n. Hamb.; *Puister* Rieka, v. Seville n. Leith.
DUNDEE 9 Mei, *Gruppelaar* Stad Goes, Zwolle.
LIVORNO 3 Mei, *Duiven* Herstelling, Amst.
KONSTANTINOPEL 8 Mei, *v. d. Bos* Sophie, v. Galatz n. Mars.
BUENOS AYRES 4 Maart, *Visser* Cath. Johanna, Rott.
LIBAU 3 Mei, *Hagedoorn* Cornelia Catharina, Schiedam; — 4 *de Jonge* Jan Freeseman, Rott.
LANDSORT 9 Mei, *Legger* Courier, Sunderland.

Vertrokken.

AMSTERDAM 16 Mei, *Fokkes* Cornelis, Toulon; *Rademaker* Immag. Sara Clasina, Cardiff; *Schut* Jacob Synes, Petersb.
TEXEL 17 Mei, *Braunstahl* Hermanus Isaäk, Sur.
VLIE 16 Mei, *Postema* Martha en *Teensma* Aukjen, Petersb.
CARDIFF 14 Mei, *Swart* Twee Gebroeders, Singapore; *Dietz* S. v. Heel, Hong Kong.
TORBAY 15 Mei, *Orsel* Jant. Cornelia, Lond.; na volbragte reparatie.
FALMOUTH 15 Mei, *Potjewijd* Herman Albert, v. Hamb. n. Zante.
GRAVESEND 16 Mei, *Huizinga* Ceres, Petersb.
TRIEST 12 Mei, *Visser* Twee Alida's, Hamb.
MAROUIN 15 Maart, *Borst* Jacobus, Falm.; — 24 *Scherpbier* Alberdina, Koppenh.
KROONSTAD 8 Mei, *Posta* Unie, Londen; *Dekker* Vertrouwen, Amst.; *Jonker* Annegina, de Maas; *Prins* Annechien en Jantje, Gron.; *Muller* Triton, Elseneur; — 9 *Nieuwenhuis* Equator, *Huisman* Maria Margar., *Hoekstra* Stad Stavoren en *Oldenburger* Gustaaf, Amst.; *de Groot* Lucas Wildervank, de Maas; *Kroon* Vr. Wicherdina, Stockh.; *Priebee* Gijsbertha Wilhelmina, *Fenenga* 3 Gebroeders, *de Groot* Klasina Arendina, *Voordewind* Hillegonda en *Bontekoe* Jacobina, Elseneur; — 10 *Martens* Eendragt en *Klein* Concordia, Londen; *Lodewijks* Alberdina, *Messenbroek* Wierdina Hendrika, *Riensema* Twee Gebroeders en *Mulder* Marchina Catharina, Amst.; *Dijk* Barend, Harl.; *Das* Hermanna Das, Antw.; *Hansen* Prudenter, *Speelman* Geertruida Speelman, *Panman* Magrietha, *Poorta* Tweelingen en *Scholtens* Loreley, Elseneur.

333ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

1ste *Lijst*. No. 10142 *f* 1500; no. 82, 5761 en 7493 ieder *f* 1000; no. 1321, 3684, 4631, 5078, 8331, 12093, 12540, 18116 en 19746 ieder *f* 400; no. 6910, 12976 en 17923 ieder *f* 200, no. 2796, 6651, 9960, 15040, 15275 en 18405 ieder *f* 100.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 18 *Mei* 1857.
4 Nederl. ℔ 37 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 19 *Mei*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,45
Oude 70 ℔ *f*	N.W. 1856 52 ℔ *f* 5,00	- - 42 - - 3,65
N.Oml.1856 66 - 7,45	- 54 - - 5,40	- - 44 - -
- - 68 - - 8,45	- 56 - - 5,90	
- - 70 - - 9,45	Zomer 54 - - 5,30	BOONEN.
- Old. 66 - - 7,20	- 56 - - 5,70	Paardeb. *f* 5; *f* 6,90 *f* 7
- - 68 - - 8,20	Knobbe 60 - - 6,15	
- - 70 - - 9,20	- 62 - - 6,55	Gr. Erwt. *f*
ROGGE.	HAVER.	Graauwe dito *f*
N. Inl. 60 ℔ *f* 4,55	N. Dikke 36 ℔ *f*	
- - 62 - - 5,15	- - 38 - - 3,25	ZADEN, ENZ.
- - 64 - - 5,75	- - 40 - - 3,45	Koolz. *f*
- - 66 - - 6,35	- - 42 - - 3,70	dito *f*
Oude 66 - -	- - 44 - - 3,95	Zomerzaad *f*
BOEKWEIT.	- - 46 - - 4,15	G. Mosterdz. *f*
N.Gr.Zd. 60 ℔ *f* 7,40	- - 48 - - 4,35	Lijnzaad *f*
- - 62 - - 7,90	- - 50 - - 4,55	Dederzaad *f*
- - 64 - - 8,40	N.W.Voer 36 - - 2,90	Gr. Gort *f* 8,25, 50, 75 à *f* 9
- Zw.- 60 - - 7,15	- - 38 - - 3,10	Parel dito
- - 62 - - 7,65	- - 40 - - 3,30	Raapolie per vat *f* 50
- - 64 - - 8,15	N. Zw. - 36 - - 3,05	
Veen 64 - - 8,05	- - 38 - - 3,25	

Bij meerder aanvoer van Granen was de handel in eene flaauwe stemming. — Tarwe niet dan iets lager te plaatsen. — Rogge als voren traag afgaande. — Boekweit in een doen. — Gerst iets lager. — Zware Dikke Haver ruim prijshoudend, ligte soorten slap, en lager nog moeijelijk te plaatsen, Voer en Zwarte als voren. — Boonen in een doen. — Gort stil.

SCHIEDAM, 16 *Mei*. Moutwijn *f* 19,75; Jenever *f* 25,25; Amst. Proef *f* 26,50.

AMSTERDAM, 18 *Mei*. Tarwe en Rogge tot vorige prijzen bij kleinigheden verkocht, als van Tarwe: 130 ℔ n. b. Pools. *f* 404; 130 ℔ n. Kleefs. *f* 370; 159 ℔ n. Bovenl. *f* 370. — Van Rogge: 122 ℔ Pommer *f* 222; 117 ℔ dito *f* 194; 117, 118 ℔ Petersb. *f* 217, *f* 220; 146 ℔ n. Inl. *f* 223. — Boekweit blijft vooral in de puike soorten schaarsch en werd aan benoodigden hooger verkocht. Ligte Boekweit ruim prijshoudend: 118, 119 ℔ Amersf. en Nijkerker *f* 292, *f* 295; 113, 114 ℔ Holst. *f* 260, *f* 263.

Koolzaad 2 p. vl. lager: op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 82 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk maar vooral op levering flaauw: op 6/w. *f* 52,75; vlieg. *f* 51,25; Sept. en Oct. *f* 48,25 a *f* 48,50 a *f* 48,25; Nov. en Dec. *f* 48,25 a *f* 48—*f* 48. — Lijnolie dadelijk prijsh., op levering iets flaauwer: op 6/w. *f* 44,75; vlieg. *f* 43,50; Sept. en Oct. *f* 43,50 a *f* 44; Nov. en Dec. *f* 44. — Hennepolie op 6/w. *f* 50,75; vlieg. *f* 49,50. — Raapkoeken 82 a *f* 86. — Lijnkoeken *f* 11 a *f* 14.

ROTTERDAM, 18 *Mei*. Tarwe: Zeeuw. ruimer ter veil met minder kooplust; de beste 20, mindere soorten 30 a 40 ct. lager. Roode met weinig omgang tot vorige prijzen. — Rogge: Zeeuws. zonder prijsverandering. Buitenl. zonder handel. — Boekweit iets meer ter veil, met beperkte vraag, waardoor vorige prijzen niet ten volle te bedingen waren. — Gerst slechts weinige partijtjes ter markt, die tot 30 ct. hooger gaarne werden genomen. — Haver in een doen. — Paardeboonen met kleinen toevoer 10 a 20 ct. hooger. Bruine en Witte Boonen met goeden kooplust tot ruim vorige prijzen. — Erwten schaarsch en bragten 25 ct. meerder op. — Koolzaad zonder handel.

LONDEN, 15 *Mei*. Er waren heden zeer weinig bezoekers ter graanmarkt. Inl. Tarwe ging desniettemin vrij goed tot de prijzen van l.l. Maandag van de hand. Vreemde was alleen bij kleinigheden tot onveranderde koersen te plaatsen. Alle overige graanartikelen vast op de vorige notering.

Van den 18den. Tarwe lager, Haver en Boonen vast.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 19 *Mei*. De prijs der boter was heden als volgt: 1ste soort *f* 22; 2de soort *f* 20.

LEEUWARDEN, 15 *Mei*. De prijs der boter was heden *f* 37,00.

AMSTERDAM, 18 *Mei*. De prijs der Boter was heden als volgt: Friesche *f* 40 a *f* 43; Kuinder *f* 40 a *f* 42; Kamper *f* 41 a *f* 44, Deventer *f* 33 a *f* 38; Zwolsche *f* 37 a *f* 40.

LONDEN, 15 *Mei*. De aanvoer van Boter gedurende de afgeloopen week bestond uit: van Harlingen 8158 v., Havre 35, Ostende 887, Antwerpen 256, Rotterdam 2756, Hamburg 341, Tonningen 8, Dordrecht 39. De noteringen zijn: beste Friesche 90 sh., surplus 84 sh., 2de kwal. 74 a 76 sh., beste Hollands. 78 a 82 sh., Kamper en Zwolsche 84 a 88 sh., Bosscher 72 a 88 sh., Groninger 74 a 80 sh., Emden en Leer 84 a 86 sh.; Holst. en Kiel 88 a 94 sh., Fransche 66 a 72 sh.

LONDEN, 18 *Mei*. Friesche Boter 82 sh., Gron. 66 sh., Holl. 70 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 19 *Mei*. Ter veemarkt waren heden omgeveer 70 stuks runderen aangevoerd, waarin een goede handel werd gedreven, tot vorige prijzen; schapen mede ruim ter markt, welke meest allen zijn verkocht; varkens tamelijk ter markt, doch de verkoop hierin was niet zoo willig als l.l. Dingsdag, in de prijzen werd weinig verandering te weeg gebragt.

LEEUWARDEN, 15 *Mei*. Aangevoerd 900 a 1000 runderen, waarvan 100 vette-, de overige melk- en kalfkoeijen; voor alle soorten bestond veel kooplust; 80 vette kalvers, flaauw; 450 a 500 schapen, wel begeerd; zoo ook de varkens, waarvan er ca. 300 a 400 ter markt waren.

LONDEN, 18 *Mei*. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 3830 runderen, 118 kalveren en 21,350 schapen. De stemming voor runderen was zeer slecht, zoodat deze onverkoopbaar waren; voor kalveren was die iets beter, doch voor schapen mede zeer slecht.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 18 *Mei*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63 13/16; Dito Dito 3 pCt. 76¼; Dito Dito 4 pCt. 96⅛. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 25⅛; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 38¼; Dito Buitenl. £ 85, 3 pCt. 41 15/16. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 45 7/16; Dito 1856, 3 pCt. 44¼. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 104⅛; Dito, te Londen, 4½ pCt. 94½; Dito, bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 97⅝. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 76¼; Dito Dito 2½ pCt. 39⅝; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 87⅞; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 77 11/16. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 21½. — Russische spoorweg-aandeelen *f* 77⅞.

ADVERTENTIEN.

De Contra-partij

is bepaald op **Vrijdag den 29sten Mei aanstaande**, des avonds te acht uur.

EPPO CREMERS.

GRAND THEATRE DES VARIÉTÉS,

ONDER DIRECTIE VAN

A. VAN LIER, van *Amsterdam*,

staande met zijn **elegant door gas verlichte Schouwburg-gebouw** Noordzijde no. 1 van het Raadhuis.

Op HEDEN, WOENSDAG den 20sten Mei:

De Effectenkramer,

groote Vaudeville in 4 Bedrijven of zes Tafereelen, naar het Hoogduitsch; waarin de Hr. FAASSEN de rol van KNOTSKE en Mw. VAN LIER die van CAROLINE zal vervullen.

DAARNA:

DE KLEINE VERDRIETELIJKHEDEN DES LEVENS.

De hoofdrollen door den Heer B. LORJÉ en B. VAN LIER te vervullen.
Aanvang te 8 uur.

A. VAN LIER JR.

SALON DES VARIÉTÉS

van J. E. DUPORT,

staande de **welingerigte Schouwburgtent** op de Groote Markt, de tweede van af het Stadshuis.

Op HEDEN WOENSDAG den 20sten Mei:

Margaretha Fortier,

Tooneelspel in 5 Bedrijven, naar het Fransch.

DAARNA:

HET KLEINE ZUSJE,

Vaudeville in één Bedrijf, naar het Fransch.
Aanvang te 8 uur.

Muzijk,

op HEDEN AVOND, bij **KREMER**, in de Guldenstraat.

STADS-SCHOUWBURG.

Heden Woensdag den 20sten Mei 1857:

DE LADY VAN WORSLEY HALL,

Tooneelspel in 5 Bedrijven, naar het Hoogduitsch (*nooit vertoond*).

GEVOLGD VAN:

De Dochter van Dominique,

Blijspel met Zang in één Bedrijf.

Aanvang te 7 uur.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

Jhr. P. F. O. SICKINGHE
en
O. C. VAN ECK.

ARNHEM, 14 Mei 1857.

*** Getrouwd:

W. H. DROST
en
H. B. HOPMA.

WINSUM, 15 Mei 1857.

*** Getrouwd:

JOZEPHUS A. P. SLUITER
en
ANNA WILBRINK.

GRONINGEN, 17 Mei 1857.

*** Getrouwd:

H. P. HAZEWINKEL
en
W. W. EVERTS.

VEENDAM, 19 Mei 1857.

*** Bevallen van twee ZONEN M. R. VAN SAANEN, geliefde Echtgenoot van

E. SCHILTHUIS.

GRONINGEN, 13/15 Mei 1857.

*** Bevallen van een ZOON T. H. KROON, Echtgenoot van

W. KREMER.

HOOGEZAND, 15 Mei 1857.

*** Heden beviel van eene welgeschapen DOCHTER H. W. F. TETRODE—VAN HASSELT.

GRONINGEN, 17 Mei 1857.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een ZOON F. SCHULENBERG, geliefde Echtgenoot van

G. LENTHORST,
Broodbakker in de Heerestraat.

GRONINGEN, 17 Mei 1857.

*** GRIJPSKERK, 17 Mei 1857. Bevallen van eenen ZOON C. S. W. DRIJBER—OLTKAMP.

*** Heden avond omstreeks 9½ uur overleed op het allonverwachtst, tot diepe droefheid van haren thans afwezigen Echtgenoot W. L. HENSEMA, hare Kinderen en Behuwdkinderen, onze geliefde Moeder IDA K. SCHUT, in den ouderdom van ruim 62 jaren.

SAPPEMEER, 13 Mei 1857.

JACs. SIKKENS.
Uit aller naam.

Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** APPINGEDAM, 13 Mei 1857. Heden overleed ons aanminnig Dochtertje CHRISTINA GEERTRUIDA, naauwelijks twee jaren oud.

Mr. H. FRIMA.
G. V. O. FRIMA, geb. VAN BOLHUIS.

Tevens bijzondere kennisgeving.

*** Heden voormiddag overleed, na eene langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 29 jaren, mijne dierbare Echtgenoot LIEFDINA VAN DER TUUK, mij uit een genoegelijk huwelijk van ruim drie jaren één Kindje nalatende, over welks geboorte wij ons ten vorigen jare zoo seer verheugden.

UITHUIZEN, 14 Mei 1857.

R. J. WESTERDIJK.

*** GRONINGEN, 15 Mei 1857. Heden avond overleed, in den ouderdom van ruim acht jaren, GESINA HELENA, geliefd Dochtertje van J. S. HAVINGA OORTWIJN en J. HAVINGA OORTWIJN—BUSEMAN.

*** Heden morgen overleed ons eenigst Dochtertje MARIA LUCRETIA. Slechts twee maanden mogten wij ons in haar bezit verheugen.

GRONINGEN, 17 Mei 1857.

J. HUIZINGA,
A. M. HUIZINGA—SCHELTEMA.

*** GRONINGEN, 17 Mei 1857. Heden overleed, in den ouderdom van 78 jaren, Mejuffer M. J. WIJNANTS.

Eenige kennisgeving.

*** De Boekverkooper **A. W. G. VAN OTTERLOO**, te *Leeuwarden*, heeft uitgegeven en algemeen verkrijgbaar gesteld:

Het vrolijk Pinksterfeest.

Een Feestgeschenk voor de Jeugd, door **H. DRIESMAN.** Prijs 30 Cent.

*** Bij den Boekhandelaar **P. K. BRAAT**, te *Dordrecht*, is van de Pers gekomen:

HANDBOEKJE

VOOR

JONGE ZEELIEDEN

TER

Koopvaardij,

DOOR

A. F. GIESSE,

Koopvaardij-Kapitein.

MET 3 PLATEN, EENE KAART EN TABEL.

Prijs in Linnen Stempelband **ƒ 2,50.**

Wat koddige Boekjes zijn dat!!!

zegt een ieder die onderstaande Boekjes leest:

DE CRINOLINE,

Kluchtig gedicht, opgedragen aan alle **Meisjes die graag Hoepelrokken dragen.** Prijs **10 Ct.**

De kunst om een Vrijer te krijgen,

opgedragen aan alle **oude Vrijsters.** Prijs **15 Ct.**

Van de *Crinoline* verschijnt reeds de **9de 1000** en van de *Kunst*, enz. de **6de 1000.**

Verkrijgbaar gesteld alhier bij **J. B. HUBER, A. L. SCHOLTENS, P. VAN ZWEEDEN, S. C. VAN DER SLEESEN** en op aanvraag alom.

Het DORPSTER ZIJLVEST gedenkt op ZATURDAG den zesden Junij e.k., des middags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein K. STAR, te *Leermens*, te

VERKOOPEN OP AFBRAAK:

eene **BEHUIZING**, staande en gelegen te *Leermens*, in sectie B, op no. 386, laatst bewoond geweest door A. T. SLAGTER en Vrouw.

Namens het Zijlvest voornoemd,
De Secretaris:
R. P. CLEVERINGA, J.z.

PUBLIEKE VERKOOP

VAN ONBESCHADIGDE

WITTE ERWTEN,

op AMELAND.

De Notaris **K. MELLES**, te *Holwerd*, zal, ten verzoeke van Jhr. VAN HEECKEREN, Burgemeester van *Ameland*, als daartoe gequalificeerd door Heeren EIGENAREN en ASSURANDEURS, op DINGSDAG den 26sten Mei 1857, des morgens te 9 uur, bij het Pakhuis van Strandvonderij-Goederen te *Hollum*, tegen contante betaling verkoopen:

Plus minus **20 Lasten onbeschadigde WITTE ERWTEN**, afkomstig van de Lading van het Nederlandsche Tjalkschip *Eleina Jeltina*, Kapitein J. B. KRUN, van *Begenes* naar *Rotterdam* bestemd geweest, doch op die reis den 21sten April l.l. op *Ameland* gestrand; zullende deze Erwten, welke voor de Inscheping zeer geschikt liggen, des daags vóór den Verkoop voor de Gegadigden ter bezigtiging zijn.

Den 25sten Mei e.k. vertrekt de **POSTSCHUIT** van *Holwerd* naar *Ameland* des morgens te **10** uur.

Te Huur,

voor eene KLEINE HUISHOUDING: een **BENEDENHUIS** met **TUIN** in de Heerestraat, lett. H no. 55, om dadelijk te aanvaarden.

HET KANTOOR DER HYPOTHEKEN

van het **KADASTER** en der **SCHEEPSBEWIJZEN** te *Groningen*, wordt **Maandag den 25sten MEI VERPLAATST** naar de **NIEUWE EBBINGESTRAAT**, lett. O no. 15.

De ondergeteekende berigt bij deze aan zijne geachte STAD- en LANDGENOOTEN, dat hij op den **Hoek** van de **Oosterstraat en Poelestraat** eene **Affaire** heeft geopend in **DROOGERIJEN, VERFWAREN, ENZ.**; bevelende hij zich door deze ten vriendelijkste in hunne gunst.

GRONINGEN, 19 Mei 1857.

A. WITTE.

NB. Bij denzelven kan een **LEERLING** geplaatst worden.

HORLOGIËN,

Juweelen, Gouden en Zilveren Werken.

J. D. SCHUTTER,

VISCHMARKT te *GRONINGEN*,

berigt zijne geëerde Begunstigers, dat hij zijne **voorjaars-bezending HORLOGIËN**, expressselijk voor hem in de Fabrijk vervaardigd, uit **Zwitserland** heeft ontvangen, en nu weder eene **ruime sortering** bezit, alle **uitmuntende in kwaliteit en fraai uiterlijk.**

Voorts, dat hij ruim voorzien is in **smaakvolle JUWEELEN, GOUDEN en ZILVEREN WERKEN**, in de meeste verscheidenheid. Met een en ander beveelt hij zich ten vriendelijkste aan.

MEEL- EN GORTPRIJZEN

BIJ DE MOLENAARS

J. & A. ALBERTS,

te ***N. Schans.***

Meel van Zuivere Oude Bak-Tarwe	no. 1	100 N. ℔	ƒ 22.00.
» » »	no. 2	100 »	- 20.00.
» » Nieuwe	no. 1	100 »	- 18.00.
» » »	no. 2	100 »	- 16.00.
Fijn Gersten Meel	no. 1	100 »	- 14.00.
» » »	no. 2	100 »	- 12.00.
Extra Zware Puike Gort	per Mud		- 10.50.
» » Grove	»		- 9.50.
Fijne Parel Gort	100 N. ℔		- 18.00.

Alles à contant, en wordt versocht Zakken enz., enz., *franko* in te zenden.

VAN GIFFEN EN FOLMER,

tusschen de beide Markten te *Groningen*, bieden ontwaarende ... aan:

Heeren en Dames Horlogiën,

UIT DE BESTE FABRIJKEN,

en zijn ruim voorzien van de nieuwste

Juweelen, Gouden en Zilveren

Mode-Artikelen,

SERVIEZEN, TAFELZILVER, ENZ. ENZ.

BANKET, KOEK en BROOD.

De ondergeteekende zich gevestigd hebbende als **BAKKER**, in bovengenoemde **ARTIKELEN**, in de **Visschersstraat**, lett. I no. 102, rekommandeert zich ten vriendelijkste in de gunst van zijne Stad- en Landgenooten; belovende eene honnette en civiele bediening.

W. DRAPER.

P. C. Norden,

Meubelmagazijnhouder, Steentilstraat,

is ruim voorzien van **MAHONIE-** en **ANDERE MEUBELEN, ZITTINGEN, BIES-** en alle soorten van **STOELEN** en **SPIEGELS**, vergeet gunst en rekommandatie.

De **WINKEL** van **GORREN** en **MEUBELEMENTEN**, door de Juffer WIJNANTS uitgeoefend geweest, zal door de ondergeteekende aangehouden worden, daar zij verscheidene jaren de werkzaamheden bij de Overledene heeft waargenomen; — zich bij deze minzaam bij hare Begunstigers aanbevelende.

HENDERIKA RIEZE.

Beste Kropsalade,

à 10 Ct. bij **J. VROOM**, in de Kleine Rozenstraat.

ANTONI DE VRIES,

de oudst-bekende Groninger WAFELBAKKER, rekommandeert zich vriendelijk en belooft eene honnête bediening. Eerste Kraam van af de Korenbeurs.

Wafelen per dozijn **60, 45** en **30** cent.

AAN HH. BLOEMLIEFHEBBERS

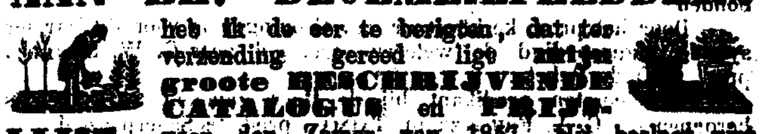

heb ik de eer te berigten, dat ter verzending gereed ligt **mijn groote BESCHRIJVENDE CATALOGUS en PRIJS-LIJST**, voor den Zomer van 1857. Hij beslaat niet minder dan 32 bladz. druks, in groot 8vo. form, en bevat al het schoone en aanbevelingswaardigste, wat er bestaat tot **opsiering der Tuinen**; iedereen zal er gewis zijne keuze in vinden, tot *zeer laag gestelde Prijzen.*

Op aanvrage wordt hij aan een ieder **gratis** en ***franko*** toegezonden.

R. C. AFFOURTIT, J.ZN.,
Bloemist te Utrecht.

WORDT GEVRAAGD,

door de DIACONIE te *Kolham*, voor het **Werkhuis** aldaar: Een **VADER en MOEDER** of **MOEDER** alleen. De Voorwaarden om in aanmerking te komen zijn: Protestantsche Godsdienst, niet beneden het ... jaar, niet boven 55 jaren, zonder Kinderen, goed te kunnen LEZEN en SCHRIJVEN, NAAIJEN en BREIDEN, niet onbekend te zijn met gewonen TUINBOUW, vaste gezondheid, van goede Getuigschriften voorzien te wezen. Belanghebbenden worden verzocht, zich ten spoedigste in PERSOON te vervoegen bij J. H. SCHOLTENS of E. DRIJFHOLT, Diakenen te *Kolham.*

Eene **JUFVROUW**, van de Prot. Godsdienst, wenscht zich te *Groningen* als **GOUVERNANTE EXTERNE** geplaatst te zien. Adres *franko* onder letter Q, aan het BUREAU dezer COURANT.

STOOMBOOT EN DILIGENCE

GENAAMD

HARLINGEN.

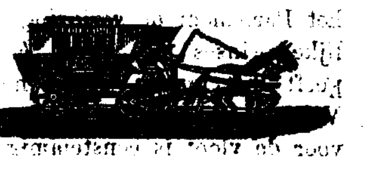

DIENST TUSSCHEN

Amsterdam, Harlingen, Leeuwarden en *Groningen,*

zonder oponthoud te LEEUWARDEN.

VERTREK VAN

AMSTERDAM, ZONDAGS, WOENSDAGS en VRIJDAGS, 's morgens te 7 uur.
GRONINGEN, » » » 's avonds » 11 »
LEEUWARDEN, MAANDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, 's morgens » 5 »
HARLINGEN, » » » » » 7 »

AANKOMST te ***AMSTERDAM***, ongeveer één uur voor Beurstijd.
GRONINGEN, 's avonds ongeveer te 10 uur.

ZOMERDIENST

TUSSCHEN

Amsterdam, Harlingen en *Leeuwarden.*

VERTREK VAN

AMSTERDAM, MAANDAGS NAMIDDAGS te 3 uur.
LEEUWARDEN, DINGSDAGS MORGENS te 8 uur.
HARLINGEN, » VOORMIDDAGS te 10½ uur.

KANTOOR te *Amsterdam* **IN** de **Nieuwe Stads-Herberg.**

De **PLANTENSIROOP** van Dr. GIRAUDEAU DE ST. GERVAIS, meer algemeen bekend onder den naam **ROB LAFFECTEUR**, wordt in meest alle **APOTHEKEN, bij DROOGISTEN en MEDICIJNVERKOOPERS** in de Nederlanden verkocht, de kleine Flesch voor 4, de groote voor 8 gulden.

Zij wordt gebruikt als bloedzuiverend middel, tegen verouderde kwalen, ziekten ontstaan door kwikbereidingen, haiduitslag, zweren, beving, zenuwziekten, beenbederf, verslapping van den vezel, kwaadsappigheid, stijfte in de leden, rheumatische kwalen, en vele andere ongesteldheden.

Zij is smakelijk en haar gebruik veroorzaakt een regelmatig zuiveringsproces; eene Robkuur is zeer gemakkelijk, en deze tijd van het jaar is het beste daarvoor geschikt.

Aan alle geneeskundigen is de **Rob Laffecteur** bekend, en mogten er nog enkelen onder hen zijn, die, om welke reden dan ook, hare geneeskracht betwijfelen, hen verwijzen wij naar het Besluit der Belgische Regering, waarbij aan den **Rob** vrijen invloed verleend en aan de civiele en militaire hospitalen het gebruik daarvan aanbevolen wordt; wij verwijzen hen verder naar het Besluit van het Fransche schrikbewind in het 2de jaar der Republiek, waarbij den toenmaligen eigenaar, een aristocraat en emigrant, vergund werd in zijn vaderland terug te keeren, om de zieken te genezen die zonder zijnen **Rob** niet te genezen waren. Wij verwijzen hen naar de debatten in de Belgische Geneeskundige Bijeenkomsten, gehouden te *Brussel* den 27sten Januarij 1849 en den 4den Januarij 1851, waar zoo duidelijk aangetoond werd, dat niets de geneeskracht van den **Rob** in bovengenoemde ziekten evenaart, en eindelijk naar de verklaringen van verschillende Fransche geleerden, van commissiën van onderzoek en proefnemingen door de Regering op verschillende tijdstippen aanbevolen, en naar eene menigte getuigschriften van hospitalen en geneeskundige autoriteiten, die in de kleine brochure te vinden zijn, welke in alle Apotheken gratis afgegeven wordt.

Heeren Apothekers worden verzocht zich met hunne bestellingen direct aan Dr. GIRAUDEAU DE ST. GERVAIS te *Parijs* te adresseren, of aan den Hr. H. KERCKHOFF, Doelenstraat *Amsterdam*, waar alle orders oogenblikkelijk en voor dezelfde prijzen als te *Parijs* uitgevoerd worden met bijberekening der onkosten.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.